

و تا چند ساعت چوبست عارضش پنج آفتاب شد به سهیل حقیر و اسان و بالفظ کردن عمل بالفظ کردن منی
 حقیر نیشتر بود چو سر و کمر سهیل هرگز صاحب نخت به غنم دشمن خصونسا دشمن نخت به بر مغز
 سه فرود رخ کرد و قبول تو سهیل کرد به از دست زنت مبر تا توان ستم به ستم بالفتح نیز غصه و غیب سهام با لک
 مع رفارسیان بنجامل بالفظ نهادن و بجای ترس و بیم بالفظ نشستن و دادن استمال کنند به در جای
 کا درین دونه شود پاسبی و چو برهنه به سفیر فلک نهان شود سهم چو برهنه به ایرشانی سبزواری
 سه زیر شش سهم داوند که مطلق به سخن نشیند آخر برین آمد و فرود که سه سهم داری که در پاسبی
 پاسبی به نشت را بسایم چو در پاسبی تیل و بقاعده علم نجوم سهام بسیار است در آن در تیل جزیره مخصوص
 باشد که از مواضع کواکب دیوت کبریا درسی فصل معلوم شد نشا مگر کویده که کواکب تو حال و انفار نیاک
 سهام دره بل یکبار نیک به تو سه تراز سهم السعادت و سهم الغیب و سهم السعادت جایست از فلک
 البروج که بعد از درجه طالع بر توانی بروج مثل بعد تر باشد از شمس علی التواتر مثلاً هرگاه در قباب
 در اول محل و قمر در اول ثور باشد در اول جوزا طالع سهم السعادت اول سرطان است و شمس در اول حمل و قمر در
 پنج درجه و است و چهار درجه قبل است پنج درجه و است و دقیقه از میزان سهم الغیب است
 سهم السعادت دلیل مال جاه و سهم الغیب دلیل فرج و خورده است طالع خرد است از فلک البروج
 بر افق مشرق قاسم گونا باده و در مزاج سه از آن سهم السعادت شده به چو بر جیس فرخنده
 عادت شده به حکیم عادت گیلانی سه به برین طالع ادرخ ماست سهم الغیب به دعوت در شده
 سهم الشرف بهمانه به طراسه جو اهل دل بود شمس حد نه سهم الغیب به بلیله خانه اگر بانده کمان تنها
 سهم الغیب به طالع فارسسیان حد از طعام که از بر سه غایب نگاهارند تا اثر سه کیت که غمزه از تیر نهان
 خود به صفت نرکان بخش تر کن سهم الغیب است به سهمناک و سهمین چیز سه که از دین آن خوف فرد
 گیرد و نظامی سه نزدی کا دمی را کند سهمناک به به در صلب نشس چه در زان خاک به سهلم به تمشه به تیر
 سهو بالفتح فراموش کردن و بالفظ کردن استعمل و اول هر سه به چشم غیر سویم دید و چشم من بسو سه او
 که او در دو سهتا که سهو سه من خطا کردم به سهوا فکر جانچه عود دین میت عرنه سه بال طلاس
 کلاب عود رضوان برورد به تا نماید فرود سه در سه گرمی من به چه مناسب که ما ضد است نه عود
 به بخین درین میت سه وستان زنی سه بال فشان سه که خوش ناست به از کیک طالع من ذرائع کمان
 خواه به وستان زنی سه ایک نسبت نادر و مناسب آن خنده دقیقه است سهو الوقت سهو که در طار
 عود و امل واقع شود و آن زبان الواط سهو الوقت بضم قاف تمشه به رجه گویند میگویند افوندا سهو
 کرده سه در کتب و تخمین بضم کف کف نه هم سال عید یعنی در کدام ماه خواهد بود کف کف قران حشری
 عید یعنی همیشه در نوی چه بیانش کف سهو طبع کردم نه سهو چشم جدم ماه خواهد بود سهوا نه لیش
 در لفظ سهو و کدشت سهی با تاد سهی ماست سهی که اسما و مشرق است فراموشی از سه جو با

بسته ام زود میوه بر من که مگر نه بزرگوارم بنیاد کسی باک + نه ام از چو سبب رنگ آشنای غیبت + کسی
 تمدان حیرتیم باه سیارا + مع اتحانے سیاست توره و قانون ملک دار و منی کشن و بسن و بر چه
 از خیالم بنه مجاز است و بالعظ کردن و راندن و بسن مستل ابوالفرج زونے سے فلک سیاست کو بسته
 بشه و سنین + زمانه طاعت است بر قلوب و رقاب + ملا تشبیهی سے شفع اکثریت سود کچه ارد
 چون به پیمان سیاست راندن و دن عذر زنده بر نفس دیدے + نظامی سے سیاست کنه چون شود
 کینه ور + بنیاد کله که یاد طفره بر خسرو سے چو خسرو سیاست راند کفتم + که تو کفتم که من سلطان بودم
 سیاست بجای اکثر سیاست شد طور سے شک و شفاعت سیاست بجای مودت بر زبان فضا
 سیاست گاه بدر جابی سے در سیاست گاه قهرش بقضای کانیات + قطب ادایم خازه بر سر و خرا
 سالیس بنفخه باکو توال بدر جابی سے سایه جبر سیاست بود خورشید + سالیس لشکر جایت نسر و
 جزیرام + سیاست سے سیاست گرسفاک و وزیر حسین ثنائے سے زودن سیاست سے بجنب غاب تو
 جز زمانه دستم آسمان خوش است + جز خسرو سے دید و در نه که جو سر بلند عیافت از انوب گنا سے
 سزنده + تیغ بر اور و سیاست گره سے تا بهر آیت رساند سر سے + سیمس بوزن ریس انکه تیار اسپان
 کسند و از عرف حال چار و ادرا گویند خواجہ جمال الدین سلمان سے اسے سیمس کبانت سالیس نیم و اوق
 و کے غلام استانت خسرو زین من + اسیر لاهی سے گاه خادم بودم اندر بخش + که سیمس استران
 بکش + سیا و خش بوزن میان بخش و سیا و خش و سیا و خش بفتح و او نام سپر کیکادوس ز لاله سے
 سے همیشه خون سیا و خش + بهمد بخود یاد ابهوش + سیا و رگی مودت + زرد سیا و دغامه سیا و
 زار سیا و . بلا سے سیا و . آب سیا و . خاک سیا و . رود سیا و . سیه و سیا و محفت آن و در بعض اوقات
 افاده منے کزت کنه چون سیمستی سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و سیا و
 آید رفیع لبانے سے زلفت که بسیا و خرابات بملو + شیار کشت چشمه تو مانده است و رخا +
 کمال اسمیل سے ز صبح تیغ تو کرد یک نفس سوا + در جز ساز و صفت شب سیا و رده + و نام سپر سفید
 فرد سے جو من زین زین هم سیا و + سپر بر نیم خسرو نے کلاه + بیزه در پست نیم بر زمین +
 رزان بس بر خاش جویم ز کین + و نام خط چهارم از جام جسم خط سیا و است ز تنها سیا و خانچه و ر
 بحث خود معلوم شود و شوم و شمس و عشق و شکر رنگ ز تر سیا و گویند و غلام منے و ندی چون سیا و
 بر غلام دیر نیه جانچه یاد خواجہ شیراز سے تو سیا و کم به این که چه در مانع دارد به سلیم سے در نیم
 من غریبان جو سر مانده + اسے کت من هلاک تو کردم سیا و بخش + شرف شرفه سے زلفت
 بیجا برودها + سیا و ترک ز سے از که احوث + سیه بهار ترکیب قلب است یعنی بهار با و احوث
 شیخ سے هزار رنگ کل داغ در کنار منت + چون کجاست که خوش سیه بهار منت + سیه بهار چون
 آد است در عالم + بنیاد زلفت بر نشان بار سے نیم + سیا و به نوعی از یید سیا و ایتان و سیا و

سبب پستان گنایه از زنی که فرزندش نرید بلکه اگر طفل دیگر بر او هم نرید با کاشی که سهل
 خوش بهار است که باغبان مبارک و از سیاه پستان بر پستان مبارک و اما سیاه کردن پستان
 عبارت از مالیدن دوائی سیاهی است بر پستان تا طفل حنث کند و شیر نخورد و این بهانه است زیرا که کردن
 رضیع از شیر موقوف است به این تیر که زرد زازل و شت کوکم و ما و زراوه ام سر پستان سیاه کرده
 گیاهان که حلوهی از تیره نخته خورد از زمان شدم نگاه و که وایه ام سر پستان خوش کرد سیاه
 سیاه پوشش کسبه پوشش گنایه زراشی و سوگوار غالب است که برک اشک کسبه پوشش کشته دیدگی است
 باس خون دلی که زرا برون آید و جادوشان که در پیش با پستان و لایت دور باش میگویند و این جامع
 در قدیم سیاه می پوشیدند تا در نظر مردم هبب نمایند اما درین زمان سرخ می پوشند و سیاهی سیاه
 بے وین شاه شد و نبرد سیاه پوش درگاه شد و سیاه تاب ابن صیقل کرده را آب لیمو بر کرده
 بوضع برنش میگذاردند که بپختنی میشود و از سیاه تاب میگویند و با لفظ کردن و زدن مستعمل از او خان
 واضح است زود بر آینه سیه تاب آه چشم شبکیرا و کسبه چشم خون شد حلقه زنجیرا و کلیم که نیکون شد
 فلک ز تیر که اختر را کرد آینه سیه تاب ز خاک ترا و غنی که برسان کند دم سهل بلند افاق را و
 رسد کرده سیه تاب تیغ مرکا ترا و سیاه چشم و کسبه چشم باز سنگار که دیز گنایه از میردت و پوفا
 سید و پده منگه جمال الدین سلمان که تا بر صباغ مشاهد مرد و صبح را و پیش از سید و بر زده کرده
 خطاب کرد و خصم سپید کاسه دیده ترا و با و سیاه کشته بود و در آب سرد که میر خرد و مرغ
 بود جمله کسبه چشم بود و مید زمین پیش کسبه کوش مرد و سیاه خانه کسبه خانه کسبه چشم
 خیمه صحرانشینان عرب جامی که سیه خانه دیده ناکه ز دور و خوش آینه چون خال بر روی حور و طرا
 سه زره گنبد قبایک که تو کند مردم چشم و کسبه خانه او بنده قبا و کنی و سلیم که بود که من از شوق
 کم کم کعبه و سیاه خانه نشینی از ان بیابانست و سیاه خانه گنایه از بنده خانه خصوصاً در خانه که من نشسته
 باشد عمو ماد با لفظ زون و کشیدن ستمل رشید زرگر که بر بیله نگاه تو غزالان سخن و دیده بر دیده کنوده
 سیه خانه زرد و داله هر که از لفظ کشیده بر کرانه و بر رسم عرب سیاه خانه و در برده بخت
 مراد و سیاه کام و سندان و خایه تلامان گذشت که با شش زیر سیه خیمه فلک صاحب و برای خوشین
 زود و دل سما سیاه و سنج کاشی که مجنون سیه خانه بر سوای من نیت و چشم سیاه و چنین غایب نام
 سیاه دست و سید دست و سیاه کاس و کسبه کاس خیل و محک و اول کتابه از حسن شوم نیز ابرو
 خون خوش کوهی که در کفار که سیاه دست و سیاه دست و سیاه دست و سیاه دست و سیاه دست
 آن چشم نیم باز کینه و ز میزبان کسبه کاسه خراز کینه و بین و برس تطامات محبت مید و بلبل و سید دست
 بین کرد دست مطرب ساز میگردد و حافظه بر او خانه کردن جبهه ان مطلب و کین سیه کاسه در اخر
 بکشد همان را و میرت کسبه سیاه کاسه که قوت خود مع و ز غمی شدم جو خانه معنی زمان

حرفش + خاقانی سے

چرخ سید کا سہ است دما ہم مہمان او ہوسید روز و سیاہ روز گناہ از
 ماتی وصیت زوہ صاحب سے از زندگے بہ تک اندوایم سیاہ روزان ہ دوستے چراغ نام از بسبت
 نذر د ہ ہوی لب کلیم سے چہنت نم آن زلف سید روز نوار د ہ از نام سیاہ درین خانہ خبر نیست
 گرم ز لطف سید روز خود خطاب کنی ہ سیاہ روز سے من کار افاق کسند ہ سیاہ کردن روز و روزگار
 اوقات و جان سیاہ شدن گناہ از خراب و ضایع شدن و کردن سیاہ کردن چشم و بدہ نظر گناہ از
 روشن کردن چشم و بے نور شدن آن و بد نتی سیاہ کردن چشم نیز آمدہ و متبا شدن مشتاق بودن
 بچیز سے میرزا صاحب سے کہم سیاہ ز نظر رہ نقشہ خطان ہ شود و دیدہ چو بادام اگر سیاہ مرا
 اسمیل ایسا سے روزم نکشت روشن از افاق یا ہ چشم کند سیاہ تا دیدہ چشم اورا ہ سیاہ کردن
 ورق گن ہ از مسودہ کردن سیاہ کردن راہ برکے گناہ از

شال حرکت در بحث

خور یا ہ سیاہ پشت زعی از کبوتران سیاہ است و سیت بہت سید روز کار و سید کلیم و
 سیاہ کلیم گناہ از مدبر و بید و لت صاحب سے بہت ہی می کشایم کرہ ہ زکار سید روز کاران
 جو شاد ہ در کشتی کہ میل ہ شد سید کلیم ہ ہر غچہ در نقاب کل آفتاب داشت ہ مولا انشای سے
 دمی نبرد دم از سواد دیدہ سرتک ہ کہ سچ طفل مبادا چو سیاہ کلیم ہ سیاہ مکر سید ہر سیاہ رنگ
 زیر اکہ ترش سیاہ میباشہ حکیم سنائی سے سفد کرد زبال رجاہ سفد ہ کہ سیاہ رہتا ہ پیدہ و نیز گناہ از
 آدمی زاد فخر گگانے سے سید ہر اقصا بر سر نوشت ہ گناہ کارش در گوہر سرشت ہ
 سیاہ سنگ نام موضعے در جہان چشمہ است دوران کہ بہن نام دارد گویند اگر جمعی از ان چشمہ آب
 بردارند یک کس از ایشان ہا بر گرمی کہ در ہا نجا ہ شد کبار و آب بہمان جامعہ تلخ میشود سیاہ گوش
 جانور سے مردن کہ پنا پیش شیر و در بانک ہ تا جانوران دیگر از آمدن شیر آگاہ شوند در حیات
 نمایند سیاہ سال سے کہ دوران ہ ساک باران واقع شود شیخ علی نقی مکرہ سے یک برگ سبز یک
 کل سور بہار نیست ہ در این سیاہ سال امید بہار نیست ہ سیاہ ہر سبکون ہ غلام ہر صاحب سے
 باخوے سرکش ادانش سخن پذیر است ہ باخط تازہ اور بجان سیاہ ہیر است ہ ہر جودہ مشوق کلیم
 سے ز سبکہ نقش ہ جردکان ہل جا کرد ہ ہن سیاہ چورگ خست استخوان مرا ہ ارادت خان واضح
 سے این سید جردہ غزالان کہ با ساختہ اند ہ از بے صید و کردام و غا ساختہ اند ہ سیاہ دل و

سید دل سیاہ درون و سید درون سیاہ کار و سید کار و سید گرو سیاہ نامہ و سید
 گناہ از عاصی و نیکار و ظالم و سنگدل شیخ غیر از سے سید نامہ چندان تنم براند ہ کہ در بارہ جائے
 نوشتن نامہ ہ کمال اسمیل سے ہ سید ز سے آہو تھے زطرہ حرفش ہ جہاز چہرہ پنا ہو سے کو کار
 محمد حسن خان حسن سے شوم ہر دم چشم تو داد خواہ ہ شہر ہ کہ ہ تمام حسن زین سیاہ کاران بس ہ
 ابن یمن سے جاناروادار کہ بے سچ ہوشی ہ چشم سیاہ کا رتو خونم ہر کند ہ میر باید از دمان مار

صاحب مہرہ را ہر کہ دل بیرون ازین لعل سید کا زور و حضرت شیخ سے کو تو نظر ان زلف سید کا
 این مردہ ولان فیض شب تار نماند ہر پنی پوری سے زلف توجہ زنا برست است و سید کا
 حد کو نہ بریشانی از دورہ دین خاست «دو ای ایچ نے سے تا ان زلف سیاہ کا ریش زود است
 مذہب کے دلم کہ ریش زود است ہزار دل عاشق بچاہہ جرا ہر آن را چہ زنی کہ روز کارش
 زود است سیاہ روی گنایا شرمندہ و بے آبرو سید زبان ٹھننے کہ زیر زلفش کت سیاہ
 و نقرین او تا نیرد شتمہ ہمشہ دورا نشق سیاہ نیز گونید میرا ہے سے یک شاربٹے شدہ اشک
 سفید پے پشم سعادت آجہ آہ سید زبان ہ صاحب سے غمخیز و رقم و خسار او کہ است
 آخر سید زہنے ہا کہ کا خوشی ہ سید شدن زبان زکاد افادون زبان بسبب پرفتن و موثر شدن
 زبان نقرین طرا سے نیرد اگر چہ شیدہ زلفش زکوار ہ یافت مسکہ چون کلک تک شدن زک
 حسن تاثیر سے ضرور تیرہ روز کے باہ از اہل سخن کردن ہ زبان چون شکسیدہ یران کہ شہر سے
 نقرینی ہ ویدہ سے یا رحم کن بصبوح و صالم در ہ نظار ہ یا از سید رہنے شہا سے ماترس ہ سید ہ
 نوسے ز سرور زار سید سیاہ نیز گونید طرا سے بسکہ طہیان کرد بے اور کلستان کر یا م ہ سید
 سرور زکام شک آہ و دوسا ہی من ہ سیاہ قلم سید قلم تقریر کے کہ زک نیز سے مرشد ہشت
 بین از سیاہ کشید و ہشت ریس در آن خاصہ فرکت شہر سے گشتیم فلو قلو کلستان نہ را
 چون کلن سیاہ قلم زک بوز ہشت ہ عشوق شرفام دالہ ہر کے سے سبزان بقبح کنسے و اور
 سدی دوسر زاب زبیر و ہ ہامیوہ آرزو وہ بار ہ ہشین بے کار و کار کبار ہ حق را جہ تلف شود
 کر ہا ہ در نہ ازین سید قلم ہ سید عمر گنایا ہ شہننے کہ سو دابر ہ شش غلبہ کردہ و نقل و مانع ہ ہشت ہشت
 سیاہ زن سید زین سیاہ ہ گنایا ہ ازین فاحشہ سوزنے سے چون کو دک استبان خلاص
 فاقہ ہ ہشتام آن سیاہ زن از ہر یکیم ہ و نوسے از دفتر حساب در زار زار آمد نیز گونید غنے
 سے حساب روز و شب ہر ما جہ میر کے ہ کہ روز نامہ ہ چون سیاہ شب ہر ہ سیاہ شدن ہامہ
 گنایا ہ از سیاہ زشتہ شہین گنایا ہ نوسے سے انکہ شہش ہ سید ہ عقرا لہا کے ذنبہ ہ سیاہ
 ر سفید فرق کردن گنایا ہ از ملک خواندن رہتیا زود چہر ہم رساندن سید سب ترجمہ تاج و جہرین این
 شامی و صفائی سب ازیش ہر سے ہر کے بوزن اسایش مخصوص صفان خان خلاص سے
 سب ازیش ذفن دار و چہ نم از صفت حال من دار و ہ میر زاز کے سے غیب سانی بہت ہر ہم
 مستی نیم ہ صنف دلرا چارہ ہ سب ازیش گیم ہ مطر شدہ در دیوار از انکار من صاحب
 اگر چہ در صفان نیت ہر سب صفان را ہ سب دلیل ہ ہا سب مخصوص بزود تاثیر سے ہر صفت
 را ہر گروید آجہ از قندلم ہ دلالت کردن سب وسیلے تا کہ نمانم ہ ہر نبات سے حال چون کو
 کہ گشتہ کچ دست ہ سب ازیش ہر زو لیلے وقت ہ خان آرزو سے حاصل شیرین

کلاهی کو که میترند که در سیه روزی مراد سبب شامی صورت شد به سبب سنگان با هم سبب مخصوص
 طوس نجیب خالص به شش سبب پیدا سبب سنگان به جو بزلت تمان سبب زخم ان به سبب آفتاب
 کما پند سبب در اعداد و غیر مرده تاثیر به اثر چو از تاب مدارش اقبالی کشید است به بوسه جان می آید از سبب
 زخم اش نبوت به سبب دست افشار از عالم تریج دست افشار و در شهر مرزا طاهر دجید و دیده شده سبب کجور
 نوعی از سبب بسیار خوشبو که پوست از مانده بود و بوی کشید و حیدر از شش تب بر رخ آن شک جوی سبب
 ترخ سفت چو سبب بخور به سبب مزاج طفره که کشیدش از آید آب درنگ به زخم نمی سبب مزاج رنگ
 سبب چهر از عالم بر بچهر و کل چهر نظامی به بان سبب چهران مردم فریب به بیکر و باز به جو مردم سبب
 سبب سبب قسری سبب که در اکثر بودیم به بسی شایسته ترین غیب او که دارد کند دندان را
 خیال سبب بین سبب زخم ان به سبب تا فرد آمدن هزار جرح میزنه شکست شهر نمی تا چشم هم نشسته
 جرح هزار جرح نزد عجب چیز بار رسد که آرد و نماندش انکه با دشمن بود کسی در دست داشت و قاش خربزه
 بکار برد داشته در روان میگرد و در حالت کشتن گنا کاره فرمان داد او عرض کرد که سبب با هوای باد داشت
 تا فرد آمدنش مملکت خشد سلطان بجان کرد قضا سبب هنوز در دست بود که کار و با قاش خربزه بخلق ملک
 نشد و رفت و قضا کار خود کرد که گنا رز پاک نجات یافت از ان باز مثل شد سبب سبب که مثل است
 یعنی تخته محقر یا بسیار ساکت فریضه در طریقت چون که سبب سجودی گفته اند به پیش سبب زخم ان
 سجودی میگنم به ابراهیم او هم سبب سجودی دان دل بر کف تسلیم به در عالم درویشی از کفر مین دارم +
 سبب عزیز نوعی از سبب سبب نقش سبب که صفت بود از ان ابیات بران نقش کنند اگر سرخ باشد
 ابیات زرد و بالعکس گویند هنوز سبب نارس شده که این عمل کنند از تربیت آفتاب بعد بخند ان صورت
 هم میرساند این عمل در کشمیر هم کنند سیاهی سازانکه با دور بسیار ملاحظه این لفظ را در چشمه فیض یاد کرده
 سیاهی تعادل پدید می آید و ترجمه مذکور که بدان می نویسند در نجار مشهور است و با ب ز صفت او سیاهی با دام
 مذکور که از پوست با دام سازند درین بهترین اقسام و بود مرزا محمد علی با هر سه آورده به مشق شاه مدام +
 چشم جوان سیاهی با دام سیاهی لشکر عبارت از ان کسان است که محض بر آن نمودن و کثرت سپاه بود
 دیگر جنگ نیاند تا عر گوید به ایل اگر تیار سیاهی است ترس + در میل شش کینه خرابیت ترس +
 در لشکر حسن او دو چشمش جنگ است + باقی خط و حال او سیاه است ترس + حساب ساد در بند زلف کامل
 غر نشان با شش به حسن تر سیاهی لشکر چه حاجت است + سینه شرف در زمانه بخر و جنگ
 نیست + کویا که از سیاهی لشکر نوشته اند به سیاهی زدن از چیزی در بر چرخه کما به از نماز میان و بیاه است
 کردن و حیدر سبب تا بکے ای بود اوس بر سیاهی میزنه + زود به فراموشدن دانسته که ما در زادت به طلا
 میفید در مرتبه مرزا عسکری به حسن دل افروز میفید به ام به سیاهی زده خاموش بر بر سبب سلیم به با هر که
 نشیند نفسی خارج حسن را + از گاو در گسال خود گفت و شنید است + از سبب سیاهی زده از است مردم +

مردم باور کنیم گوید اگر است سفید است کل زنوبت در گلستان لاف شای میزند نه لاله از داغ تو بر کله
 سیاهی میزند با اسلجور شید سیاهی زرد و از روکے سپید با ماد نور از زیت کرده برابر روکے سپید
 شیفی گیلانے سے زجا ک سینہ آن ماه سینین پید است با سفید کے کہ سیاہی بافتاب زند و طاہر
 شدن و نمودار کشتن وحدت تم سے آب حیات است بند اس کے سیاہی میزند با سایه چون از قامت
 آن خوشترام اقد بجاک با ملاطرا سے شیرینی حشش بر تبه البت کہ ہر جا سیاہی زند ریزہ قند سفید شود
 و مینی سیاہی بخین ملاطرا سے چنان عکسش بر بیا ز سیاہی کہ راہ آب راکم کرد ہای با سیاہی کردن
 و سیاہی نمودن و سیاہی داشتن خیر کے نیان شدن سراج المحققین سے چشم مردم سایش آرزو
 چون جان نهدارم با صفت نرکان او بر قتل من وار و سیاہی را میزند عبد القادر تونے دزد کسیر قلو
 بست سے دلیران نهد سے زدیوار دور با سیاہی نمودند چون بخش کر با جورا نم زور یا سر اسر سیاہ
 سیاہی نمودند از کردار با صاحب سے چون زلف را عشق سیاہ کند زور غار بس نفس درین رہ پر چ
 تاب سوخت با دانش سے دران داد و گم من می باشم ابا و مینباشد با سیاہی میکند از دور
 کا ہی چشم سوی با معنی نماند کردین بیت لفظ چشم در نل سیاہی کردن نیست دالامیت یعنی میشود چه
 سیاہی کردن چشم کنایہ از خیر کے کردن چشم است مرزا اسمیل ایاسے مذمذم کشت روشن از آفتاب
 ایما با چشم کند سیاہی نا دیدہ چشم اورا با بریحی شیرازے سے زگشن با جہ شد کرک نکای میکند
 ہر کہ چاہے کشت چشم سیاہی میکند با محمد قلی سلیم سے اسمان زار بس زیر منتم خواہد بین پیش مار سومہ
 چشم سیاہی میکند با محمد سعید شرف سے نیست غیر از ترہ روز کے حاصل رفت طلب با بر بندے
 ہر کہ چشم سیاہی میکند با میر ابو القاسم قاسم سے میندام ز صفت خریجہ خواہ شد سرا بخام با سیاہی
 میکند چشم نگین از بردن نام سیاہی کردن ہر کے کناہ از غضب کردن بحر الدین بلفانے سے سیاہی میکند
 با من سوز زلف کونسا رش با بلبے آورد جانم لب لعل شکر بارش با سیاہی شید ن بر جری رنگ
 کردن سیاہی بر جری محمد اسلم سالم سے مسوز زانشی وقت برے رنگ کاوی را با طش بر چہرہ
 موئے سفید سے این سیاہی را سیاہی بخین دانہ غضن و اکلند داغ نزدیک سپید ن داغ
 بہ شدن و بر تقیاس سیاہی افاد ن در روشن از داغ سے حکم سوختہ رادفت شد کہ برداند
 ز روکے بسترب چون سیاہی اسر داغ با نیای سے سیاہی زوا غنا افتاد با سفید شد بہت چشم
 انتظار سکس با صاحب سے ز داغ سینہ سیاہی فادی سوزم با کہ نقش خیمے ندری صحرافت با
 محمد قلی سلیم سے بر افروزان جوا غم را بہت لطف آسانت با کہ از داغ دلم چون صبح بروار سیاہی را
 سے بر ترے مردم بل نہیں ایسے اکلند با وقت آن آمد کہ داغ با سیاہی اکلند با عطیہ رضائے
 قبلے سے فحلم جتو شہبادل عزتہ مرغ دای را با چشم صبح چون دایت کا نازد سیاہی را با
 اثر سے شود عالم گلستان چون سیاہی اقد از داغ با کند ذہر گل زبان جلوہ خود نو بہار من با

خان آرزو سے ریختے داغ دل سیاہی از ز فرغ جلوہ اش + بر تو باہی جو شب نہ مریم کا فوراً + ظرت سے
کھٹے نہ نکلتے بخت و از دن در ایام من + سیاہی ریخت مشک سودہ بر باکے داغ من کھسپا رہا
توان کردن کنایہ از سے پارہ را جمع کردن معرہ ہم آوردن صاحب سے جمع آزار بستن لب شدہ دل من دور
نیست + قاضی سیما رہا بسیار قرآن کر وہ است + سیاہی دیدن لہ جز سے صاحب سے ہن
سیاہی از آب زندگے دیدہ است + حسن کہ مفید بظہر حال شود + سیخ بیاسے عروت باب زن
کہ کباب در آن کشتہ + دسیخ بر پہلو خوردن کباب م فو تے بز دے سے آتش کشک از قلبہ می پوشد
بمس خسرو + بخورد از بے تیز سے سیخ بر پہلو کباب + سیخ شدن ہکے کنایہ از حرفت مقابل
شدن فو تے بز دے سے شمع کز بسیار رکش افندہ از کون شہ + کے توانہ سیخ شد در پیش تیغ آفتاب
باقہ کا شے سے شاہ بر سات خانہ ام کہ از رخ + سے تواند کہ وہ شد با دسیخ + بر من چون شد
نزل نورس مفتح + امسال کہ شد بہت ز بس تاریخ + سیخ کردن قامت راست کردن و بھنن کہ سیخ
کردن در شرف فو تے بز دے کڈشت تا نیر سے از تختین کہت مت خرابم کردے + کر سے سیخ کمزوم
کہ کی بوم کردے + سنیخک جاروب سنیخا سے کہ جاروب بران بندہ دور بندہ رستان شایع است میر خسرو
در تریف چراغ سے شعلہ کز جنین اشوب بہت + صد خلد از سنیخک جاروب یافت + سیخ بر بچہ مرزا
کہ بہتہ اب پر بر آوردن کردہ بہت یگوندہ کہ سیخ بر شد میر خسرو سے طویان کہ بیضہ خاکے بر وں جہتہ تیز +
سیخ بر شد بریکے و در ز دانش پر وید + سبزہ نورستہ تو کہ سے مگر + بچہ مرغت کہ نہ سیخ بر + خوشتر
بنا سے بود در بیضہ ز کل در تبت تاب این بل + سیخ بر ہندہ گرویدہ کہا بیان بلیل + سنیخکاہ یا عن
کنایہ از دستن این کہ بچہ چیز از جاروب سے آید ظہر سے کلکت کہ ز نوک و جگہ بگر + خوشتر ما فیہ بنگاہ
کا نرا + سیر با لفتح گردیدن یعنی دیدن و با لفظ داشتن کردن و از دن کشیدن عمل اسیر سے کشت
خواب عدم مانع دل بیدار + چہ سیر کہ از شبہا سے کہ خوش کشم + طالب سے سے ناکے در گو نہ کلن
بچہ و جسم جو رود + چون صبار دے دے ہم سیر ہائے یزئم + عمر صاحب لغتہ عقل بلام کہ چہ نہ
دے ہم با غزالان سیر صحرا یزئم + ز لفت شد جسم سرا با و ترا سیر نوید + من بیک دیدہ کا سیر عذار
تو کم + مخلص کا شے سے تا شاہ دارو یہ با تو سیر کشتن کردن + کہ از شہم رخت ہر کل بچہ دین رنگ
خواہ شد + عا سے سے یا تر کردنت از بوسہ ہر جا نقطہ میاورد + بہستم ساعی بسیار سیر اتحالم
کن + میر نجات سے بے کل ادیتو سے باغ دیہار + سیر دارو گریہ رنگین ماہ سلم سے سے کہ سیر خان
کردہ است میدانہ + کہ چیت نوہ کرے در چمن منور را + خواہ شیراز سے عا سے کہ سیر لوانہ مقام
نیستہ + بہت شد چون ستی از عالم اسرار دشت + در اشتقاق صیغہ استقبال در مراد سے کردہ اند
در شلہ آن در رسالہ نوادر المعادیر نوشتہ ایم اسمان سیر با سیر + بر نشان سیر جن سیر + دشت سیر
دو سیر + زمان سیر + سبک سیر + سیر گاہ مرضی کہ در ان سیر واقع شود سیری سیر کتہہ و بھنے

و یعنی نظار کے مجازت اشرف سے تا سوسیر قباب چاشن بودم و جامه صبر کتان بود و نید استم
سیریم سیر رنگے کو دران شوخے دکرنکے ہر دو باقیہ شود چون سیر کا ہر دو سیر پستہ کہ از افزا رنگ سیر
است سیر بیاسے بھول تعابیل کرسند و بجنے مستحقے بے نیاز و یعنی کثیر و بسیار مجاز است چنانچہ گرم سیر
لکے کو دران برت بنا رود سو آن گرم بود مثل عربستان و ہندوستان درین مقابل سرد سیر است و برقیاس
سیر رنگ و سیر رنگ سیر چشم مقابل سیر چشم کہ عبارت از کے است کہ ہر چیز کے ما از غویات
کہ پیش کے بے پند درو طبع کند و سیر لوم و سیر آہو و سیر از دمانند آن سے سیر لوم است این رواق کن ہے
استماز اچہ میوان گفتن و سائب سے جو حاجت بی مل سیر رنگ تراہ نظر بہ بر تو خورشید نیست
سنگ ترا و ذرہ تا خورشید کجا کجا انا احق نیزند و غیر خارج ذار و ساز سیر آہنگ عشق و دیدہ
تا سیر چشمان شان دنیا بشکند و چو جہ نفس را آئینہ باشد و سنجگانے سے دل ہم کشتہ کہ سیر نیاز
ادست و آشوب سرحد ہم از تر کتا از دست و سیر شدن سیر آمدن و سیر آمدن از چیزی کنایہ از
محل شدن و بتک آمدن و بے نیاز شدن و آسودہ گشتن از چیز سے و برقیاس سیر و دیدن ہاتھ سے
اگر مور از انجا زیر آہ سے و از نوزیدن از جان سیر آہ سے و کر بونی نظرت نیست تعاقب چہ ضرور
میوان کرد نکاہے کہ ز جان سیر شود و سیراب تازہ و آہار سائب سے بر لب ساغوزان ہر سیراب
ر سند و کہ یار و سخن از مجلس مستان بیرون و سیر سیر با معرفت باور پیاز و آہ از آہ از کے نوم تباہی
مشک و قوم بغایتز خواتہ سیر و کون کے نہادن و سیر رنگ در کس کے نہادن کنایہ از بقرار و مصطرب
گرد آمدن زیر آہ سیر رنگ ہر کدام نہ است و کذا اشقن آن بر عین سوسو خٹکے بار آرد فونے زوے سے
شکر ریزے کہ میریزد طاحت از کنگہ اش و نہادہ سیر در کون ملک بہا خندانہش و دور ساتی نامہ
سے کچھ خرد متز بیاز فلک و ہم در کس زبرہ سیر رنگ و سیر در کوزینہ دلون و حوز دن کنایہ از
سنادی با ہم منجمن و فریب ان و خردن انور سے سکوم حادثہ از حضرت ار بگرداند و پیار چسپرخ
کہ در تحت قہر نیست قہر و با نظام نوشکفت از قصا و قدر و بہانہ جوے بلوزینہ درد نہدش سیر و
ہر کہ در پیمان نودہ تو بیاید چون پیاز و انتظام روزگارش داد در کوزینہ سیر و سوزنے سے اذرا یام تو بخوان
شور و روزگار و ناکسان کس شدہ خرد در کوزینہ سیر و سیراب بیای معرفت بخواہی کاشی و جو
کس کوئی بکول سے ہر سیراب و با جو و سنگک و خوشین راز نذر چلک و برقیاس سیراب ہر سیراب
مثل ہمارے بہت دزد و شان کہ شور ہے بختہ فرو شد سیف سے مزاجت سیراب ہر سیراب
کہ گفتہ اند بس است اینقدر اگر ہوس است و حرام با دو جہت خرم بخوان طوک ہر ایک سیراب
و جو دست سیرت است و سیرت بالکسر مادہ و طریقہ و جنت و بالفظ از فن مستمل شیخ شیراز سے
طوک از کونامے اندو خندہ و از پیشیان سیرت امو خندہ و و فارسیان یعنی عرض و ناموس ستم مال
گفتند و برقیاس سیر یعنی بے ناموسی اسمعیل یا سے افسانہ بر سیر امادہ رو سے دست و

از برای حفظ سیرت خط و عای جویشن است به حسن بیک فیغ سے از پرده جوصورت نمہ استند نمایان
 و ماوزی سیرتے پرده نشین با یچی کاشی سے خانہ دیناز قصر آسمان بے پرده است تا کی میتہ
 این شیران سرکوب را به سیغے دولت شاه و تذکرہ خود آورده کہ سیغے نیشاپوری شاکر دفرید کاتب
 کہ شاعر حکم گو و مراح علاء الدین کنش خان خوارزم شاه بود سیغے تخلص حید سے از شہادت ایرج حاجی صلیب
 سیغے زامر بزرگ صاحب قرآن اعظم میر تیمور کورکان و شہرت کے دفا سے نیکو کیفیت اما سیغے نجار سے
 سیغے یاد کا بیک زشتا ہرین روز کاراند سیر لیاقت جاہر است کہ در بعض بلاد مند بافتہ در صلیب
 سیر لیاقت ہون تمانے اول است طو سے شوخ ز خواہ بہ محبوب کن شد ہم لباس با کر سیر لیاقت
 شہرین ہر خود بھر کند بہ سیغہ گنایہ از بسیار ہر مغز سے لگا رقبہ کورا بود در زلف سیغہ جن
 جنو یک بت نہ بند کس بچین وقتہ در اندر بہ سیغہ آزار است مجلدان در صحافرا کہ اوراق کتاب بدان بریدہ
 صاف و عوار سازند و سیغہ کردن عبارت از مین عمل است تا میر سے تھے کہ وہ مجرا دم کل رویش
 کتاب ما کہ سیغہ تیغ ابرویش بہ ملاحظہ سے چون سیغہ تیغ عشق نہالی است بہ شیرازہ تاراشک
 جہر سے یافت بہ جلدش کہ زحمت چون مقوا خوش کرد بہ تیان ز گو سفند فرانی یافت بہ سیل خیر جن
 زدن و تذرفتن سیل خمر سے سیل خیر فغان است تقریبات بہ جناب حسن ملک ز حدت بلکن
 سیل سیلاب سورت و بے پروا بتاب بے زہار و بر شہر شور لا اہالی تذرو و ریادیدہ سیکر
 سیکر فاقہ سیکر خانہ برانداز خانہ کن گران تکین گران سنگت مین گیزا در کل بے زور تر دناھا
 ز صفات و سطر کیسوز شہادت است خان آرزو سے بہت سرکش زیر دست آگہ از خود شد تھے
 شامہ غیر از بل نباشد کہ بوی سیلاب را بہ دیوانگان کہ نامہ بخون زشتہ اندہ از اشک سہر سیل ہامون
 نوشتہ اندہ و بالفاظ امدن و زدن مستل میر خسرو سے قرنیہ جان زد بہر سوی سیل بہ کہ مقلس برین
 سیکر دیل بہ خواجہ شیراز سے در از رخ او دمہم از چشمہ چشم بہ سیلاب سہر شک آہ و حرفان بلاقت
 سیلاب دادن غرق کردن صاحب سے گرد بری آرد از رنگین لباسان چشم سوزہ و داو شہنہ در قمر کل را
 سیلاب نظر بہ سیل گاہ موصنی کہ سیل دران واقع شود گنایہ از دیجات نفاسی سے از این سیل گاہ ہم
 جہان در گذار بہ کہ بل شکند برین رود بار بہ سیل ریزد سیل دران آجہ سیل را بریزد و براند درویش
 والہ ہر سے در ماتم ترکنت مر چشم سیل دران بہ ماتہ دیدہ کہ در چشمہ سنان بہ فیضے فیاضی سے
 کہ عقلت سیل ریزی بہ دریای کرم بوج خیزی بہ سیلاب گریز زمین بہت کہ آب دران صح شود صاب
 سے ما ز شہرا بہ عمل محبت کہ شتہ ام بہ سیلاب گریز زمین طہنا بہ سیلان با نفع نام خبر برد است
 یا قوت خیر ظہور سے با قوت سہرنگ بید لان را بہ کت جگر کار سیلان بہ سیل در فرمن افادون
 گنایہ از منظر ب و بے آرام بریشان شدن جامی سے جو در محراب من سیلشن افاد بہ سیلاب و در کرم
 و بسیار نشیدن چشم سے از لطف و سیلاب و در حاج بہ من لبتہ بیک نظرہ چکانے عثمان

محتاج + سبب آن باشد که انگشتان دست راست کنند و زرد دست تیغ و ابر گردن بگردان و سبب بویان
 زنده زردی که با نقره و ماد است سبب کنند + سبب قفاش شیل کنند + که نهی از نقره و
 بعضی از ایند گفته بر آنند که سبب ضرب دست که برگردن زنده و از اگر دنی نیز خوند و آنچه بر دست
 طبا نچه است اما تحقیق آنست که سبب مطلق ضرب دست است خواه برگردن واقع شود خواه بر روی زهرنا
 و با لفظ زدن کشیدن و بستن و عوزدن مستعمل سلیم چند نکته همی وقت از جهان ناله میگویم + سبب بان
 مرا به بناگوش نیزند + سالک فریخته در تعریف چار باغ صفایان سناخش که سبب در کشیده
 سبب بر خورشید + شیخ شیراز از دست دیگر که چنانست که او + سبب دست
 خویش زنده بر قفا که خویش + طراز دست اگر کوه نکره از دانه ام چون آفتاب + سبب بر
 صورت این استیا خواهم کشید + طهوری در تعریف قصه الفنا به ال + سبب باد بر رخ او بست
 که چراغ از چراغ چشمش نسبت + مرزا صاحب + آنچه با رخسار یوسف سبب افغان نکره + میکن
 با گردن او عکس زلف تا به ابر + میر خسرو در دین که نهی پاک بطرق سران + سبب گردن خرد از
 پریان + قاسم شهید که سبب بر چهره سبب از دل به خود + دست چون حوس
 سنگت خویش زده پلوی خود + بعد بلخی از بیم بان زلف تر گردیده بر قفا + سبب زرشک
 شاه نمشا و خورده ام + سیم با معروف نقره و تار ساز موقله سبب سطر صفی از زینت کنند
 این زبان + چون از فکر تقاضای سخن نیم سیم + در اصطلاحات نقره منشوش که بجای کلاتون چهار
 کبار برده و سیم دوزی گویند و کلاتون دوزی بکاف فارسی نسبت و بکاف فارسی سیم
 خالص موقله سلیم نه من کل سبب از غرت نه جا دارد + دشمن همه کس نکره ساز سیم است +
 مانشان نکلر سبب فلک از قبه زرین تو عکس + صبح و دودم از پرده درگاه تو سبب + سبب نکره از
 زانکس بود خارج سلیم + نرطیح دارد جو مطرب در کشاکش سیم را + سیاب کشنده که بر پشت آینه بانه
 ما صورت عکس در آن منقش کرده و این نیز محاز است یا مخفف سیاب مجید سیم و زرد و بنا بر شان
 منافق میکند + پشت درو باشد یکس آینه بای سیم را + بان نسبت که بود آینه از بر خیزستی + جو صا
 سیم شد عکسی اگر بنید نمبه ارد + سیم که خسته و سیم نقره و سیم ترار سیم حلال و سیم ناب
 و سیم خام و سیم شاخدار و نقره شاخدار هم گویند سیم خالص و نیزه که اهل هند از اجانه که خوانند
 بجم فارس که دوزن غنچه عدال مهله به تقاسم رسیده و مخفی مانده که چون نقره در نقره بنی سیم که خسته
 است پس صافه سیم بطرف و سبب از عالم افاضه عام که انخاص خواهد بود مثل کتاب قاسم و درخت
 دراک و خان از دهر که ام را تراوت هم و نکره بر نکره سبب از ایش نیم تو از رکان خویش
 منعقد گشته سیم و نقره و زر عیار + تاثیر سبب ز ساق و ساعدان در بکانه + سیم شاخدار و سبب شاخدار
 در دوزن بل جو کرک بر کله زده + شوق تو بجان جو برق بر غله زده + سیم پنهان که از نوسن سبب نیم + نقره

با نقره شاخدار سرکه زنده انور سے دروسمی کہ از کل زنده و سفید باغ + سیم قرار سے وزر کا مل عیار
یاقت + زرنشک چہرہ بخواد تو جو زر عیار + زرنشک دیدہ بگو سے تو چسیم حلال + سیم نباتی
حسرو حشین شاہ در تعریف باغ سے سرش اسیم نباتی زرنشک از زین قطر ہائے شمش لوہے
عمانے مگر سیم بہرہ بفتح نون و با تازے داسے مفوظ زودہ و در ہلکہ و آخر اسے غفقی سیم باغ
سیم رخا سے محمد و سیم دغل بفتح ذال پہلہ و فین محمد و لام سیم قلب سیم رو پوش سیم ناقص و سیم
پہبانے بوزن لن ترانے نقرہ غیر خالص و شوش وزر پہبانے نیز گشت بر منزے سے بخت بہت
و در قاب رابر صیغ + کمان بر نذ کہ سیم بہرہ در کاه است + اسے در پوتہ است حکیم شرف الدین شجائی
سے وہاں حقہ افلاک سیم رو پوش است + امید بر و را و بیدہ بر بخور + سیم دست فشار در فشار کہ
سیم ذاب گنایہ از آب صاف و شراب چہا سیم محمول و سیم محمول گنایہ از چشم ظاہر از جهت تشبیہ
چشم لیبکہ و سیم چہن خواندہ اسیم سحاب گنایہ از قطرات باران و سوش باران کلیم سے ہا سیم سحاب
ہاشمورہ + در دہن مضطرب و زکار است + در عمدہ حفظ از زودے باد + ذرات کہ عطل کے بشمار است
سیم اندام و سیم برو سیمین و سیمین بن و سیم غدار و سیمین رخ و سیمین فن و سیمین فن
سیمین زرع و سیمین سیم بنا گوش و سیمین بنا گوش و سیمین خجہ و سیمین میان و سیمین ساق و سیمین
سیم سیرین از اسے مستوق صیغ است انور سے سیم با رم زار و دیدہ کہ بار + گر چہ سنگین و سیم سیر است
خواہ شیراز سے برد از من قرار و طاقت و پوش + تے سنگین و سیمین بنا گوش + انور سے بچو کہ سیم
کہ از بے خدمت بندہ + سیم ساقان سہی قامت خورشید لقا + میرنے تیسرے بزم مدوح سے
ساکن نشو جو سیمین عارض دزرین مگر + خادما نشو نشو نادک دہن کمان + اسے دیکر سیمین رخ بستے کہ از
عاشق زغم حیرت خسار جو زردارو + در مجلس تو مطرب در بزم نوسانے + سیمین نام سیمین باد
نظامی سے بہت آوردم اسے سرد روان را + بت سنگین دل سیمین بیان را + سیمین فوارہ گنایہ از ناہ
سیمین صو کمان گنایہ از ہلال سیم سوخت صطلاح محرفہ بر شیبای سو لو کا راطلاق کنندہ بر حسرو سے یکد
نزار اسب و صیغ ستام + از دم خود بستہ صبار اہام + زین زر خوشی کہ عالم فروخت + کردہ سیم
شش خود سیم سوخت + سیم بر شدن و بریدن گنایہ از جوان شدن سیمک نام یکے از از از علاقہ بید
دان جو بہ کسرت کہ کلافہ سیمان دابر شیم بران بچند سیمک برابر شیم زدن تا بر شیم اکل تا جو سیمین
در نشو مخلص بجا را ہن و جو بہ جو مثل سمر سازند چون ابر شیم را خواہند کہ تاب و نہ سیمک را در ان
بج دادہ جذبار میگردانند و ازین عمل ابر شیم صا و ہموار میشود و این صطلاح علاقہ بندہ است تا غیر سے
باش ز حفظ کلافہ ابر شیمی ترا + نزار ز شمش شمشوہ سیمک است + از کل آن کفش نعل ناہ نو و شش
است + ناہ برابر شیم از لفت سیمک میزند + سیمک از عالم زر گر بر منزے سے بچوہ پوش سیم باغ
زودہ سیم + مگر کہ سیم گردن گرانہ شکریز + سیم کش بفتح کاف تازے در جہانیزے کسی کہ احوال

سیمین

که اموال مردم را بشه و زرها را بگیرد و در محاوره کسی که تا رگها تون سازد سیفے سے پھر زرد و شکم پر سیم
خویش خوشم + که یاد سید و از کله دار سیم کشم + در بضم و رموز کنایه از سرف و دیوانه قبول و سینه کنایه
از طالب دنیا چه گوید او کشته عاشق سیم است سیم کاری کنایه از جلوه کرے و در لغت سیم نظام سے
کم سیم کارے که سیم تنم + دلی قفل کجینه را نشکنم + سیم نبی توے از جبر اخان در نجاست
که شمشهارا تبار آینه سینه روشن کنه و شمشهرا خان نماید که گوید شمشهرا سے روشن در سواصل اند زیراک
تار آینه شمشهرا نظرے آینه پس سیم در نجاست تار شمشهرا شرف در تعریف جبر اخان سے زمین در
رقص شاد سے بچو فانوس + هوا از سیم نبدے دام طادس + سیما و رکنایه از زن فاحشه که سیم را
نزد مردمان بچک آرد یا از عالم تندرود و در است و برین تقدیر تمام کلمه آورے علی نسبت بود شهرت
سے بیان مردم دنیا بغیر سیماور + نداشت چشم کے بردمان سیمبران + سیم کشیدن زخم یا باد
برداشتن زخم کفنه اند از باب کزک کردن زخم سیم بزرگ زدن جامع یکے کردن از قدما گوید سے
مرد باش وزن کن زیرا که در ایام ما زن خواج سیم مرد با تیز پوشیار + در سیم شہوتے ہاری کزک
خبرو + سیم تی سرتھ ماہر کے گلزار + تابع تو بود باو بن برنگ سیم + و در بدل کرد و در پیش
نیت او ز عیار + سیم پوش از عالم کلبوش ملاحظہ اور تعریف کوہ صفا سے ردے گماز ابردار و پوش
صفا میرساند بہر سیم پوش + سیم گل کبرکات فارسی گلیمیت سفید کہ خانہ را بہ ان سفید کنسہ و ان گل
خانہ سیم گل کردن گویند و از بعضی تفاسیر سموع شدہ کہ گل مذکور مخصوص صفا ان است از نجاست و شود
کہ سیم گل کہ در ہندوستان میباشد و آن را در عرفان ایشان کہری خوانند غیر سیم گل است سیم گل
سے در کیش سن ذخیرہ ز بس نکتہ ہفت + قارون شوم جو خانہ خود سیم گل کم + سیاب زمین من
صفت ترکیب ترجمہ کیمین الماء است سیاب کشتہ و سیاب مردہ عبارت است از سیاب کہ ان کا کشتہ
مردہ باشند و نیز سیاب غلیظ کردہ کہ بر پشت آریہ اند جانچہ در نہ و ستان قلعی اند و بہر معنی بالظن
ستل ممکن تاثیر سے تا خاد و خون نہ غلط کے کشتہ سیاب را + ظالم اول بخورد تاثیر خود چشم ستم +
ملاحظہ سیم شہدی سے بہت بہت عشق و نفس آدم سیم + سیاب کشتہ ز زہ شود از منون ما + لغیر
المخلص مشتاق سے عکس از سیم تو جو ایل خندہ شد + سیاب مردہ در سیم آئینہ ز زہ شد + و متعلق
ہوستان آن است کہ سیاب کشتہ و سیاب قائم النار بکار کسیرہ سیاب کسین و سیاب کسین سیم
کنایہ از آفتاب سیاب چشم و سیاب دیدہ کنایہ از اشک افضل الدین خانے سے گوشت من
بیتے از سیاب چشم آبا شتہ + تا ذاق ناز میان را خبر نشود می + میر عنبر سے در وہ سیاب کشتہ
دیدہ تر + کیاراکے زاد خبر + سیاب با کنایہ از مردم گریز با چون ظلم و طفل کہ از کتب بکرید
سیاب جلوه کنایہ از مضرب و غیر درین فعل را سیاب شدن گویند نیز معنی گزیند و بغیر کشتن
سیاب کردن بتو نہ مخلص کا سخن سے یک خبر برق قبلے گویم سیاب کرد + صند خود اند سیمرا

سیما

چون کرم حق بخت + صاحب سده در عهد حسن شوخ نویسیاب جلوه بند + چیر نهی که نگر طرفان بینه است
 نامر علی سے از شوخی طرز سخن در ابعاد دارم + که تا بر کوشش سید میوزد سیاب میگردد + جای سے
 چون دید عرض کیم تو از آب بطلات بر + سیما شد زردی چشم بقیه بقا + سیما کینه از اسکا محراب است
 سیما ب در کوشش و سیاب در کوشش انباشته کنایه از کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش
 و در کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش و در کوشش
 سیما ب دل کنایه از بزدل و جان افصل الدین خانانے سے استانت کنی سیما بکون رات نکاست +
 بنده سیما ب دل سیما ب شه زان سنگا + ز حرف نه گویمان غلط کوشش + شده این سیما ب دل سیما ب
 در کوشش + سیما ب کون سیما ب نیز در صفات تیغ مستعمل غایتش اول کنایه از بران و در خشنده و در علم
 کنایه از ان تیغ که نیز شش اصحاب سیما ب داشت با تخی که گویند سیما ب ریخته بودند یا تیغ بود که کوشش
 مانند سیما ب صبح میزد و غلطان بود و غلطان بود و غلطان بود و غلطان بود و غلطان بود و غلطان بود
 سیما ب محرومی سے تیغ سیما ب کون در آمد شد + سرد دست و در پیکر اندازد + سیما ب که بر خیزد
 سیما ب چون بر این سیما ب دستار سیما بی بر این دستار سفید سلمان سے چون سحر بر این خاک
 است سیما ب زانک + چون فلک آینه مهر است ز کار سے زاه + بدر جای سے زرق زنگی گریان
 فتد دستار سیما ب + جرم بان رو خندان نهید بر سر کلاه زر + مزار صاحب سے چون صفت هر کس
 بغور بحر خاموشی رسیده + کاسه در یوزه سیما ب سازد کوشش را + سیما نشانها که از کثرت برود و سیما
 مردم به پیر آید رهنمی مطلق نشان و پشانه مجاز است مزار منظر ت سے سبک سے بچه چمن از رشک
 سیما نشین خود به سفید و شیراز و اوراق کل بر جاده + ابو طالب کلم سے دم سیما ای جنگ از چهره صلح
 نو می یابد + جان چینی که جینه در قافل نمر پنهان + شیخ شیراز سے هر که سیما ای رستان دارد +
 سر خدمت بر رستان دارد + میر محمد علی رابع سے داغ بر سینه ز دین دار کے عشق است دلیل +
 چون نشانے که ز بس سجده قدمه سیما را + نشانے نکلو سے کس ج و اند که ز قفل توجه کل سے چیم +
 تا که فرسند بنظاره سیما ای تو ایم + دله وشت بیاضی سے در جبین سیما قریم از سجود حضرتیت +
 کوش کینه بنده را خورشید سیما دیده ام + جاتے کیلانے سے زنگ کل مانع و بوستانش +
 حکون عارض است سیما + در بخت سیما + او سیما + نشین سیما + آینه سیما + خورشید سیما + سمن سیما +
 از اسکا محبوب است مزار صاحب سے دل روشن زیم سے باشد از جسم را صاحب + کن کن کے
 برده آن ماه سیما می تواند + نظر زلف و خط آن بهشت سیما کن + تنگنه قلم وضع راناش کن +
 بروم از خویش بیرون پاکوبان چون سینه + تا کجا ان نشین سیما بفرادوم سے + سینه صده دینی
 بستان مجاز است از عالم تشیر انشی بسم طرفه خواج نظامی سے ز تیغ ساده و غنچه او غنچه + میان
 لاغر و سینه انکونه + بے طبعه سے بستان محمود است تمام سینه و صاف لطیف روشن صبح بر

صبح پر دراز صفات و آب بشیر آئینہ بلورہ برنیان دیا من برگ کسمن تبرخ از شہیات است مہر الدین
خاقانی سے بحرین دو یا سے خت + تبرخ برو سب وقت + میرخی سے تبرخی سنبہ او برنیان
است + زبر برنیان فلا دورہ + کمال اسمیل سے در آب روشن اگر دیدہ + تو سنگ سیاہ پاریز
دل اور برچو پائشش + مرزا صاحب سے پید است جو قبلہ نماز بلورہ از سینہ لطیف دل پویش
نجیب الدین جرباہ فانی سے بطح ان برچون شیردان لب چوشکر + تم ز عشق تو نگہ خت چون
شکر در شیر + دیکے از شرا گوید سے برگ کسمن است سینہ لو + یا آئینہ است صاف و بے رنگ +
دور سنبہ غنائق این الفاظ استعمال نایند بے کینہ پے واقع بے چاک چاک چاک صد چاک
بر داغ + داغ خوار بنسیدہ گرم انکار مجروح + بر ابطہ بگمہتہ + نم پر در غم فرسا + زار بر خند
روح صغیر با با فانی سے ہزار بار دمی از برے مد نظر + بلوچ سینہ کشم صورت خدنگ ترا + سینہ کشادہ
و کشودہ بنے سینہ باز مثلہ دینر سینہ کہ از پیش بر آمدہ باشد مانند سینہ پلوانان چنانچہ در لفظ پرکار
گذشت دخیڑے کے کہ ماتہ سینہ باز نقش ہا داشته ہند سلیم سے بیاض برگ کسمن کلشن رازہ + زخ
سج مہر سینہ باز + نظامی سے تہ روان مدعی از غان رنگ ہ شدہ سینہ باز یعنی اورنگ + سینہ
چاک و سینہ کباب کنایہ از عاشق دل سوختہ مرزا صاحب سے حسن از خطا عالمی پر زبر دار
سوز + سینہ چاکان چون قلم در گدرد در دہوز + سینہ تاب چیرے کے کہ سینہ ناگرم کند مرزا صاحب
سے جو آب خضر سید پوشش محیط خراب + ز سکہ سوخت درین دشت سینہ تا نفس + سینہ
صاف کنایہ از آگے بے تفاق سینہ بہادن سینہ زون و سینہ کہ استن و سینہ سودن و سینہ
مالیدن و سینہ دادن و سینہ کشیدن بر چیری کنایہ از زور و قوت نمودن سینہ کش اگر سینہ را بزین
کے چیزے دیکر سیاہ شرکت سے چون ابرہار زمین سینہ کش آید + شوکت مشدہ از سکہ گار کاکام
دانش سے گوشہ گیران تن بر حمت بجا با کے دندہ + چون شناور سینہ را بر موج دریا کے دندہ +
کلم سے در بیابا کہ خضرش سینہ مالہ بر سراب + فیض حمت جو عام چون دور ساغومیدہ + سلیم سے
بیخ کوہ چون ابرہار سے سینہ می مالہ + نیم شبنم کہ کل شبر کم برود آن غلظہ + سانی سے کا بیل
نہو سینہ بر شش سودن + پیش لگڑے بردانہ لیرم مشب + صاحب سے بوسہ از شنبہ بے سینہ
کہ اردو بر خاک + تا شدہ از خط لب بعل ترازاب الودہ + می تو انم بے تامل سینہ ز تبرخ کوہ +
لیک تو انم با سائے ز ہوا سے کہ شنت + ابرہار سینہ بکلر ریزہ + خون شفق علم بسر غار ریزہ +
سینہ بر سینہ نم کر جو فاطون بنے + حشت غم را بگنہ خانہ یوان ندے + سینہ خوردن و سینہ
دزدیدن و سینہ چیدن و سینہ با حن و سینہ حسن و سینہ شکافن و سینہ شکاف و سینہ بدن
ہر کلام مردود دوم بعد ازین پایہ دور الدین طور کے در تریف است سے فرزند اگر فوسے
سینہ باز + سینہ خود خورد شاہ یاز + خاند کے خیر ارباب فکر + کہ چون سینہ سے بچہ

چاک

از تاب مسکه بگریه چنین باشد از اشفتا که سینه می باز داند رشتا به صاحب سے کے تارک و شیان
منویم + کے سینه عرشیان خستیم + دل مشوق اگر نصیحت فولادوم + ناله سینه شکام جس سے میاژد
فرو سے سے بروز نبرد ان یل از جنبه + بشمشیر و خنجر به کزد کند + برید و درید و شکست و بیت +
یگان را سر و سینه و پا و دست + محبت رحمت از انوشتر دل افکنده برون + سینه در آرزوی داغ جنگ
باخته اند + سینه گردان کنایه از تقاضا کردن رفع الدین لبانے سے چون زیلو سے غمت کس خورد و جو جلدی
تو کن سینه که چون من خود و لدار سے + محمد الدین بلفغانے سے سینه کند بختش از زمین بر آینه +
خنده زنده پشته اش تیغ ظفر بار خوان + سینه کردن تیر اصطلاح تیر اندازان است که چون تیر سے
بیازند و تیر بزمین خورده نیز کند گویند که این تیر سینه کرد ملک نمی سے کنو که تیر فلک سینه کرد سینه
مزد + بحسب بوق بلانم در آ بکینه خرد + سینه طرح دادن کنایه از سینه واکردن خالص سے مطلب
ببر سنگتن بازار راه نیست + خوبان که طرح سینه بهتاب داوه اند + سینه سپردن بدون در صفت جنگ
در از جان فتن تاثیر سے جو غمی سینه سپر میکنم و خندانیم + در ان معنا که صد زخم هست مردم نیست +
سینه نیز چیز سے است که بالاکه بگرا سب بر سینه اش نه مند و عرف نه میسی گویند بای قاری ویا سے
بحول و فوقانے نه سے طراد در توفیق و دل سے کشد سینه نیش از ان در بغل + که لا غریب است
فرب کفیل + حسن بیک رفیع در عجب سے تنفس کنی بود لبریز از رخ + که باشد سینه نیش اما ان کنج +
و جاره که زمان برستان نه نه و با نوع کلفت می باشد و از او سینی در بند هم خوانند حکیم حادق کیانی سے
سه ز صفت نفس برایت جو یاقتی در رزم + تر از خود و زده سینه بند و مجرب + سینه نه طفلان بار چه باشد
که در گلو سے اطفال سینه نه تا رخت نشان از لعاب ضایع نشود پسے بوزن پخته در جهانگیر سے خوان
سین در بختین و در نسخ کفلس رکاب فواد از چینه باشد خواه از طلا محمد علی باج سے جلو سے قرار بود +
کرد + دو سینه راز معلومش تھے کرد + دلگن شمع تاثیر سے روشندل انچه از خود کم کرد کم نکرد + پیرا چراغ
ریندور سینه چراغ است + و طبقه که سطح آن مشبک سازند تا نماهاها سے قوه دوران که آشفته مجلس آرز
سینه زیر قوه نیز بین است اشرف سے کف سینه غلامان نیاموس + ز جام قوه بر خون جبر طلاس
سیوشان تجریک و شین دم بجه نام قریب از بهرات درویش و اله هر وک و روح خواجه سلطان احمد معرفت
بشیخ زاده سیوشانے سے از بهر سکون جمله اوطان + چون جان شده در زن سیوشان + باب
اشیں المعجمه شاکو بغوقانے زیند و ندانان درین ترکیت و تبار سے سکم خوانند ابو نصر
نصیر کے به خشانے سے کجا بر کنکر قصرش کند فلکن توان کشتن + کجا بر بام زودن سے توان بهاد شاکورا +
کنند زلف ترا دست بیزنه عاشق + که اشفا بنو دایم وصل شاکورا + شاهاش کلمه سینه است
مخفف شاکورا شش و نیز کنایه از عطا و بخشش و معنی انچه شمار کرده کھے و نه ما خود ازین است و با لفظ کردن
سستل ملائیسے سے که امین سردار زیاد کل اندھے برقص آمد + که چون غنچه منت از بے شاهاش برزند

بہ نریت و سلطان کے بیگ ہی سے چین برابر و کمان نازیار و جان و دل شاہ پش و پانڈا زیار و
 مہر سے سے کشد زہرہ نڈ کو شریے اختیار و بشا پش رفا صیش گو شوار و طرا سے بختین بستان
 کیوان کلاہ و بشا پش کے زہرہ دماہ و شفای سے خواہر زہرہ کے کرد تعلق بہ برادر و ماور و وطن کو فتنہ
 شاہ پش سپر کرد و حکیم سوزنے سے مگر سیم دی ہزار است و در زہرہ پش ہزار شاہ پش و ہر پش کے
 سے من چون شینہ م از دورا و زہرہ پش و و آن شاہ پش کہ ترو آن زہرہ پش باد مہر و شاہ
 و شاہ شاہ و رجعت و شاہ حیوانات و دست آدمی از کتف تا سر نکشتان و پاسکے آدمی از آن
 ما نکشتان چنانکہ کشتے گبران گویند دست در و شاہ پش کوینے دو پش کرد و جوی کو چکاز جو کے
 بزرگ جہ اشود و آن شاہ پش جو حدہ نیز گویند و پیالہ شراب و قبل بادہ مزوج بگلاب و صاحب
 زنگ گوید کہ از مردم نقد شینہ شد کہ در دلایت از حستان شراب و بوزہ پش کا و بزرگوی میانہ
 تھے بخورند پش تھی سے شاہ گران زن زن پش دم این جہان و جو نقد ح خور خور پش عم آن
 سہرا و و چاک و شکاف و شہر شیرازی سے قناد و سر پش از بادہ شینہ خار و ہر پش مہر سے
 ہادہ برکت شاہ و زودہ سہیل تراب شاہ و زخم او و چو شاہ سینہ صاحب لان شدہ شاہ شاہ
 و چیزیت کہ باروت در ان انداختہ بر مگر نہ بند و جیدہ در ترفیت تفنگ سے بود یا باقتہ زہرہ پش بہار
 بہر حاجت شاہی از وقتہ بار و کسے را کا این شاہ سر زہرہ پش و با این شاہ زد کلمہ پشیر و دظاہر اور
 اہر ان شاہ ند کو را بر سر می بستہ ہشتاد اما یعنی اول ملینہ سکتہ و نرم از صفات دست از شہرات
 اوست و سندان در دست بہندان گرضن گذشت و بالفظ رستن و نشانہ در اندن و شکستن و شکستن
 و برین و بر کندن و زدن و سئل و سپن مراد و برینت بر خرو سے زن شاہ اگر سہوہ تخت و تیز و
 خود رفتہ جو پیش ایش برگ ریز و جید سے تا زہرہ پش با عاشق نکر دہا شنا و بے برین شاہ اور
 جو نہ کردن مشکل است و طالب سے سے سزا قدم از ضعف تجربیک نسیمی و دور از تو جو شاہ کل
 سیرا شکستیم و شود سر سبز و آرد میوہ شاداب چون طوبے و باغ شاد گرا شاہی ز قتل موم
 نشانے و ہر مونس سے شاہ شاہ سے و طریشان بنام و بستان و تخم در دو غم بنام دشمن
 کٹا رکار و زلالے سے ما بستن شاہ امید و در زیر کل چمن کمن شد و شاہ از پشمانے برادون
 کنا یہ از غایت پشمانے شہر سے عراق اگر نہ بود ہشت لاف یکسانی و برادست کون
 شاہ پش از پشمانے شاہ کل و مانند آن بر سر زدن از عالم مساک بر سر زدن محمد علی و حد
 تخلص سے از خیار م شاہ کل بر سر ملایک بزنند و تا جان از نقش با کل ہزارم رنجتہ و تاثیر
 سے بر سر و چمن کو کے کہ فرے بر کشود و سوزانہ من جو بر سر شاہ سہیل مزید و شاہ
 برادون ہایت نجات و در فعال کشیدن گویند اور اچان تراورد م شاہ شاہ راورد شاہ کسن
 ادب کردن و از خود سسر باز آوردن سلیم سے موز و کسین نوشتن بود و زلف از شکست شاہ سہیل

شایخ به شکست بی ادب و خود سر حامی محمد خان قدسی سه جوان از ملامت گرفتار شد که سیرت و کرامت
 کمان شایخ ز شکست بر سر به شایخ آقا بے خطره شامی شایخ شایخ کرناگون در نکازنگ و باره باره
 شایخ شایخ سفدن کلمه باره باره شدن کلاز تریت بصورت بلند چنانکه بگوشت استخوان دور هم تواند رسید
 نظامی سه بنید بغیر از آن گفتا سه فراخ به کز آوازه کرده کلو شایخ شایخ به شایخ پوند از عالم
 نهال پوند در برگ پوند عالم بیگ بن امیر بیگ پندے از بس بیکانه لم از ایشایان به غریبیم در وطن
 چون شایخ پوند به شایخ چهار بیگیم خار کے دونون بالف کشیده در کله نگریت شایخ کمن شایخ
 گل رشایخ نگرش رشایخ صنوبر از اسکا محبوب دانش سے ز شوخیها سے نازان شایخ کل خار میماند
 نه با خار خار جلوه ستاره میماند به محمد قلی سلیم سے بیان سرودان شایخ کل سلیم در کله به بار در کمن
 امر از سیهان کل است به خواجه شیراز سے بر کجا آن شایخ نگرش شگفت به گلزارش دیدم نگرش کشند
 من آن شایخ صنوبر از زبان سین بر کدم به که هر کل از عشق شگفت تحت بار می آرد به شایخ زعفران
 در عورت نه بر خیز غریب و ماور اطلاق کنند خان آرزو سے پیش جلوه او نیست سر خورد نور روز به
 بلکه نه بود شایخ زعفران بری به شایخ نبات شایخا سے خوب که در کوزه نبات است
 شود و نام مشوقه خواجه شیراز دین قول عوام است سه ایچمه شکر از تخم میریزد به اوج صریح
 زان شایخ نام دادند به موی موی سے بلبل از عشق ز گل بو سه طمع کرد چه گفت به شایخ شایخ
 نبات دول مار اشکن به محسن تا نیر سے دل خوش را بان بت شیرین بهانه است به بلبل مگر شایخ
 نبات اشیا نه است به قول سے خواجرا از لب لعل تو مید به گرامد است من شایخ نبات به و ظاهر
 شایخ قند نیز من به شد میر خسرو سے به شکم لب غمزیدین به نسیم غنق اید در میدان به بجز افشک بے
 مند کرد به نبات ز بر شایخ قند کرده به شایخ زردین کایه از قلم شایخ بهانه کنایه از شقوق بهانه
 چنانکه گوید بهانه او شایخ پید کرد یا شایخ در شایخ گشت به شرف سے تا بخود جنبه از یکدیگر کشیده
 است به بر شایخ بهانه است اشیا نه زنده که به شایخ بر دیوار و شایخ بر دیوار کنایه از گردن کش
 مزدور ظهور سے سه اے خلق تو مشوق بخلق از ارے به همواره بس بر بنام همواره سه سر زوریت
 از خریست تا کی بر سه به از کا در کوشایخ بر دیوار سه صائب سه متوسل نسیم بحر گشت بر شایخ
 زین جوم که شد شایخ به یوار شگفته به سلیم سے باغبان چمن بود و لکیر به اردو رخا شایخ بر دیوار
 شایخ کیو کنایه از باره مو که یکجا جمع شده باشند و آنرا هند سے لٹ خوانند نظامی سے ز بر شایخ
 کیو شایخ میگرد به نغش بر سر کل دانه سے کرد به ملاحظه سے جو آید بر قص این بت خوشی دا به شود
 ز بر شایخ از غنم از صدا به کل عیش از کلین رو که او به برد ذوق از شایخ کیو سه او به شایخ ز
 در خرابین سلاطین از ز شاخا ساخته نگاه از سلیم سے زر گها سه خراب بر نهال شایخ ز لیت به
 چه کیاست که طالع به باغبان دلاوه است به شایخ آمو کنایه از کمان و سنده آن در حرم کور که شایخ

و یعنی در عهد دروغ تنها لقب شاخ ابو میت چنانکه بعضی گمان برده اند بلکه تمام عبارت پرستخان شاخ است
 که بدان مثل زند و این خود بی تکلف درست میشود بے انکار تکا بستی اول کرده این یعنی برات عاشقان
 بر شایست که حاصلی ندارد و یا بدست نمی آید بر تقیاس تمام عبارت ایشان بر شاخ ابو میت تا فرس
 نوی خوشی بی رم کرده از عالم که پندارے بطینا سے می بر شاخ ابو شیان در د و شاخ غزال
 غزال با فتح آهوبره ظاهر سیان یعنی ابو استمال کنند از صفت شاخ بطرف غزال دست مشد وجه
 سے زبان دشمن نگاه تمام جو شاخ غزال چنان تافته بر یکدیگر که باز شود و عجب آنکه شلخ را بر سوج و غم
 و در د کرده دارد و بر کرده نیز نسبتاً از صاحب سے عقده حوص از مرد زند کے گرد زیاد و شاخ ابو پر گره
 از کثرت سال خود است پس دفع شده عرض محمد زمان را سخ برین شور میان با مرے که غزال آهوبره
 است و آهوبره شاخ دارد سے نعمت آنجا که دارد و نام شوریدہ حالان را بر ایشان ترزوسے سرکت
 شاخ غزال از ۱۰ سالک بزرے سے از بس بدست کرده لم آشفته تا ما ۱۰ چون زلف و لبران مشد
 شاخ غزال با ۱۰ شاخ غزال و شاخ کوزن کنایه از لعل خاقانے سے کرده در ان خرم فضا صید
 کوزن جنه جا ۱۰ شاخ کوزن اندر هوا نیک کونسا رتوہ ۱۰ فرجه جال الدین سلطان سے در حدود باختر
 آهوسے دشت خاوران ۱۰ چون فرشته در بو شاخ غزال امیدیہ ۱۰ شاعر و شاعرانے
 از درخت که شاخها کے بسیار از ان رویه سلیم سے بقصد کینه با م سرچہ جنابانے ۱۰ ز شاخ شمشاد
 اور راجہ قسم است ۱۰ و لغزیت زرکشان و سیم کنان و لا از این ہیں کہ سوراخا کے بزرگ و کوچک دران
 کنند و مقول طلاق نقره از ان کنند تا بار یکدو ہمار براید و از شفا ہنگ نیز فراتہ شاخدار نقره
 خالص و ویژه لیکن تمہا مستعمل نیت بلکہ نقره شاخدار و سیم شاخدار گویند چنانچہ در بحث خود معلوم شود
 شاخدار و شفا ز بکشین و دم نینر مجہ و زن در چہا نیکے قسمی از لایان کہ شاخ گو سفدے بر یکد
 و شانه بردست دیگر برد خانہ و پیش دکان مردم بستند و ان شاخدار نوے مالانہ کہ از ان شاخدار
 آواز کے منکر برایتہ نام مردم از استماع ان ستوہ امہ زود خبر سے با تہا دادہ ار مسد کنند و اگر جانان
 ایمانے بیان آید کارو سے بر کشیدہ بر عضو خود زند و مجروح سازند و مثل مشدہ در مقامی کہ کسی
 از شخصے چہے خواہ داود ہم بس گوید کہ چون حاجت برابر نمے آردے تر یا خود را میکشم پس ان شخص
 میگوید کہ با چہ شاخدار پکنے کے چہ تیر شے دکای یعنی خود مانے مستعمل شودے رہ ان شاخدار
 بروم چہ در رسم اند ۱۰ کرد در پنج لقب بطورے عسکس کرد ۱۰ محمد سید شرف سے کہی رفتے تکلیف بیان
 بشمشاد از ر عوشت شاخدار ۱۰ ہم بودار مرہانہ ۱۰ بر کاد سپر شاخدار ۱۰ لا سالک زرنی سے
 ز نقش گمان حلقہ آرزہ کند جنین ۱۰ از ہم یکجا دہ این شاخدار ۱۰ محمد کے ذیم سے چشم ندیم تا توان
 سیلاب چون سلا و عیان ۱۰ این وجہ تا باشد روان شفا نہ بر چون کند ۱۰ قبول سے طاک طسرد
 مشکین ان سید چشم ۱۰ کشا خانہ رود و اسوان محردا ۱۰ و خیاب سراج المحققین میفرماند کہ بر گاہ

فیصلہ را با او بیارند مراد از ان سخن رفتن خواهد بود و در شمار سالک ظهور سے مجازاً بحدت است مشایخ بن لفظ
 بن اکثرینے درخت منسل میشود چون گلبن و سرو بن و کلین و غار بن لیکن تہا مستل نسبت و از ترکیب مشایخ بن
 استفاد میشود کہ تا نیز آمدہ باشد در غیرت لفظ مشایخ را مصنف بسوی بن بابہ خواند والا معنی میشود میرزا
 نے کے چندین از سہ پر شہوہ و حبیبیدن زہر مشایخ بن میوہ و زبانغ از نزل کے خواستن ہا ہے
 اور دن مجلس راستن ہا مشایخ درک ساختن کنایہ از طول و عرض و حرف و حکایت پر معصوم کا شے
 سے بود مخون ریشہ از تکل صر سے بخون ہا عافان بر قصد او مشایخ و برگ کے ساختہ ہا مشایخ شیخ از عالم
 سخن شیخ ہا طرز و تعریف طیلسان سے شخص گر بود اور مشایخ شیخ ہا سن بازو خواندش کا دل کج ہا
 مشایخ و شاخچہ بند سے نسبت لفظ اطال ہٹے سے ہزار شاخچہ بر خوشیستہ لم طالب ہا اگر بخورد
 افتد بین چہا بندم ہا طہور سے سے غمزدنیان بیدہ خندے کتند ہا سبیل آقان مشق کو ذکے کتند
 باغیر سیرباز و بستان بروند ہا باغیر تیان شاخچہ بند سے کتند ہا پر معصوم و عدان سے کل کی دم
 ہر کے باورد ہا بن شاخچہ بند کے بہارت ہا برابے سے تہا پستی کیشفتہ چہا است ہا از ہر کے
 زکس او شاخچہ بند است ہا مشاد خوشم عزم و بصلہ آرد با در مستمل ہر ہر سے سے بشین خوشی مشاد
 کہ تعالی تو فارے ہا تو مشاد با قبال و ہر خلق تو مشاد ہا و جاب غیر المدققین میفرایند با یہ نسبت اصلاح
 و تقوی دین داری را دور تر بہت یکی ادنی کہ آئیس بشمن خود ہم از ارز ساند و قاصد ایہا ان نشود
 و لیکن اکثر خود بخود از غیب اور از رشتے و باد آشی عارض شود موجب تفریح دل آئیس گردد چنانکہ شاعر
 گوید ہا ہر چند کہ آرزوہ زبیداد کردیم ہا آن نیت کہ از عذرستم مشاد نکردیم ہا دو دیم علی کہ آئیس خود
 اتہ سامی از اردو سے نیت لیکن اگر کسب اتفاق اور از خارج ہم مکر ہے برسد ازین نیت مشاد
 نکرد و بلکہ نکلین شود چنانچہ درین بیت فرج نظر سے سے نیارد کس خربہ نیکے یاد ہا مگرد و بر اندوہس
 نیز مشاد ہا انہی رہنے بر بسیار چون مشاد اب مراد سیراب ابو طالب کلیم سے چشمہ سارند ہا
 از کہ مشاد انیس ہا چشم گریان کلیم ز سیراب افاد است ہا مشاد ہر کے کہ از لغات و شو بہرہ افز
 داشته باشد شیخ شیراز سے سیراب سکیفت کا سے مشاد ہر ہا حضرت را امیر امدان بشہر ہندھان
 سے یکے روز فارغ دل و مشاد ہر ہا بر اسودہ بود از بس سہا ہر ہا مشاد ان و مشاد مانہ و مشاد مان
 و مشاد مند و مشاد گام و مشاد گار کھان فارسی منہی کمال اسمیل سے کا سے زہر حیرت کردہ دیم رو سے
 عدو در غم ہا چیز کا کہہ ان گرفت کردے مشاد گام ہا جمال الدین سلمان سے آب رائد چشمہا
 نزدکشن کہ شانشاہ کل ہا بر سیر شوکت آدمازہ رو سے مشاد گام ہا ہر ہر سے سے از دولت سادہ
 او مشاد مانہ شد ہا ہر دل گذار خوشت ایام عم کشید ہا ادیب صابر سے از انہی کہ قدم در جہان نہاستم
 در برنجان قدمی مشاد مانہ تہا دم ہا نظارے سے نو سفادی کل ہا مشاد کارا کشند ہا نو با تاجی ار تا حد
 شد ہا بفصل عین خرم و مشاد مند ہا بستان ششم زیر رو طہ ہا و در بعضے نسخہ است فرمایند شدم

مردمان شہم دور بعض نسخ بنات شادند سازند بسین معلوم و زہے آواز سے دور بعض جی شادکار شاد خوار
 بخاے مجروح شدہ والد علم بحقیقہ الحال شاد خوار کے کہ عیش شراب خوردن اور زحمت غیر ہشہ
 دایہ نکتہ کہ یعنی بسیار خوردن شراب آوردہ اندوہیت کو از قرینہ پیدا شدہ اما اگر کفہ شود کہ شاد خوار
 ر شاد کار ر شاد بہر شاد و نہ محنت شادی خوار و شادی کار و شادی بہر شادی منہ است
 از عالم فردز بہر فرد و نہ موجب است چرا کہ شادی خوردن محاورہ مقرریت مثل غم خوردن جاتی کیونکہ
 سے جو از کف را و ابدل تو با شاد کے خویش شاد خوار است + کمال اسمیل سے شراب خوردن ہان
 اند قیب شب ہر شب + زباد او خوش شاد خوار یہ آید + ملک نمی سے طبع تو با شاد خوار می گفت
 جو جام زد + و دیگر کثرت بر بی غم درج و عایطہ + عبد الواسح جیلے سے غزیرا بہر کس کہ روز و شب خواہد
 کشادہ مع دن آسان و شاد خوار اور + میرزے سے رایت منصورہ تیغ تیز و ملک مستقیم + دوست
 برورد نکتہ نیک و ہیت شاد خوار + شاد و ہش کلامیت کہ در مقام حسین گویند و شاد ہش محنت
 است کہ گذشت شادی مقابل غم و رحمت نشان از صفات اوست و با لفظ دین و کردن امن
 و آوردن - و کشادون - و خوردن - و گستردن - و بر خاستن - و بستن - و مستل حسین شادی سے تکدل شدہ
 غم فزاع نشین + بکہ شاد کے زخان دان بر ما + کمال اسمیل سے کس جہ دست کہ این شاد کے
 پر غم کرد + در جان نہفت شادی کسل غم او بار + مگر شادی سے قدرت خوردن کس + کہ است افتادہ
 اور پکے سرد است + میرزے سے عنبر و شاد کے زیادت با و اندر روز عید + زانکہ طبیعت عنبر
 قرابت و شاد سے کثرت + ابا ضمیر تو شاد کے کشا سے دلزدہ نہ + ابا قبول تو نکتہ فزاعے
 محنت گاہ + کلم دل نشاط اترے و شاد کے کن کہ دہارا + شاد کے دن شاد خویش بے تیار
 غم و آگ + مگر بے تو شاد کے مگر بڑا شاد کے + وز بے تو با و نہ شاد شہم با و با و نہ شاد
 شیراز سے بر جهان کیہ کن کہ قدح سے و آگ + شاد کے زہرہ بیجان خوردن از ک زبان + جو سے
 بیو و زاد ضاع جان منبوم + شاد کے اور گل با و صبا شاد آ + این گل زہرہ نفسے سے آید + شاد
 بلم از دے سے آید + فرد سے سے نہاد سنی فرامرز + گرتند شاد کے بیدار او + میر خسرو
 سے جز این زردن خوشم انوس نیت بینہ + کہ زہرہ پکے تو شاد کے مرگ خویش ندیم + شادی ہر گ
 انکار غایت شاد کے بہر وہ جد سے مگر از غم شمشیرت زبان بے برگ گردیدم + در تبت نکتہ
 از شوق شاد کے مرگ گردیدم + صاحب سے مگر از غم و شام شہم شاد کے مرگ + جہ نوح کچھ
 از عمل شکر چاہے کیے + شادی مبارک کلامیت مشہور کہ در رفت تعین عور سے دو آلودہ مثال
 آن گویند خوار چہ شیراز سے حافظ شب ہر ان شہر سے خوش و عمل آید + شادیت مبارک با و کا سخن
 سفید + شاد شہر شانش بول دیکر و شاد شہرین معذران با و کا شہ سے دشمن کہ ز غم بیک غم
 نچر سفید + تعن کہ بہرمان در فرد ہاشید + این قصہ شہیدہ کہ دقتی زین پیش + شخصی زین شہرہ

بزرگ شایسته و علافتی نزدی سے ذکر وقت نشانییدن ابرشده و پارس خرمین صبرشده و شایسته بوزن
 بازیچه کفایت و کفایت شادروان بضم دال سباط و خوش که در بدگاه ملک و سلاطین مکتوبه شایسته و بدین
 دال محفت آن و با لفظ کشیدن گسترده منحل استاه فرسخی سے بدین دولت جهان فاسله شد از
 لغزین طرز بهمت و بدین دولت خلیفه باز گسترده است شادروان و کمال اسمیل سے بدین که چه
 زیاده کشیده است بهار و کونہ در اطراف باغ شادروان و شاطر حبت و جلال بند اهل
 آن بر یک و جلوه دار نیز گنسنده تاثیر سے کل از یاد گانت منبل ز شاطر است و ترکس کا بکیر وقت
 سوار سے تو و دلیل وقت قدر فرود سے نیست و که شاطران همه جاز سوار در پیش اند و
 شاعر باره بموعده و راه مہلہ و دستارندہ شاعر از عالم عاشق باره سولہ سے معنوی سے نسبت شہرت
 طلب این حسرت شاعر باره و تا بیت غزل و شعور دان بفریم و شاعر و شاعر محفت شایسته
 و شایسته وارو کے کہ عمل در چشم کشند و نیز جزیر کہ بطریق میلے کو یک سازند و وارو و ان لیسہ
 و جہت محالہ در و مجر گنسنده چون شاعر احمد شایسته احمد تامل رسندان در تفسیر ویدہ مقصد کہ منت
 شاعر سے نسوزد در من بخواست و کردم این شاعر ساز و لدر است و چند نشانی در تخری
 جو اصحاب از حیرت کویب شاعر ز جیر اندر زارت میکم و منت خان مالے سے از خارش کون در پنج تخری
 معاد و محفد و شایسته اند و شاعر بعضی دو است کہ بکار چشم اید و جید در توفیق کمال سے
 جو رسم بود و پند داغ مرا و شادین شاعر بعضی پیش دوا و شاعر قول تعبات کے انفرار مہار
 و بنایان کہ در عرف بند سابل بسین مہلہ و ضم ہے ہوز گو بند و آن در بند وستان از سنگ بود و در
 روایت از بیخ یا این کرد و در بقدر کہ کان کہ رسیان جان بند و بر آمد گے دگی دوش دیوار از ان
 معلوم گنسنده طاهر و جید در توفیق بنا سے جو شاعر شاعر این رنگ نارنجیہ و دل من بوست آدینجہ
 رفیع و عطف در ابواب انجان آوردہ سے دل بقرارت جہد ساختن طاق دور کاہ مانند شاعر قول جو ستر
 سر کون آدینجہ شاعر کہ دیکر کاف فارسی خدنگار شیخ شہزاد سے زرش ویدم و زرع و شاعر در وقت
 دیلے بیروت جو بلے بردرخت و دازین ماخوذ است بمعنی نمیزد با نفع کہ نمین بالکسر موب و علاذہ و
 تمام مع انت و لفظ شاعر کہ پیشہ لفظت مستعمل و خاطر در بار سلاطین بند وستان و در ایران بجا
 ان عملہ گویند شاعر کہ داند و شاعر دی زرے کہ استاد بطریق انعام شاعر کہ در وہ بعد اجرت و عطا
 کہ بقدر ادبند در اینجا است شاعر در اصل معنی کلیم است و بمعنی شاعر کے کہ در شہر یافتہ استعمال یافتہ
 و مثال طوس کلیمی کہ در طوس یافتہ و ان نسبت کلیم بلا دیکر نہایت نازک و لطیف میباشد
 شاعر بوشی در قوسے کلیم خردوند سے کہ بزرگ گسوان بود حال از چشم نوعی تمش سحر بیافند و آن را
 مثال میگویند طہر سے سے زہی شاعر بوشی کہ چون در کاس و سخن کرد طلس بر آمد بلاس و فوجی نزدی
 سے چشم بزرگ لغت و گنجی کے تہادہ ام و ابن قدر در شاعر بوشی ام بہت دادہ اند و در تخلص

غصص مطلق لباس فقرا اختیار کردن اشرف سے رقص صوفی فیض گردون باز خود بس کردنت پشاور کجا
 دشمنی با چرخ اطلس کردنت + رنگ امید از رخ اطلس قبا یان سے برد + چون حسن صفت لباس
 شاپوشان میکند + شال طوس نوعی از شاہا درنگ طوس سے قریب بجاکتریت اشرف سے
 شعز دوسی کجا دکنفہ اشرف کہ نیت + باکر نہ بر صغ قدر شال طوس ما + بعضی از اہل ایران میگفتند
 کہ در نہ بغین شوشہرت دارو کہ طوس بنجے رنگ غلط است و صحیح تو زبر ہے بجمہ بس صحیح توری باش
 رنگ طوس سے در صورت مراد از شال طوس سے شالے بود کہ در طوس ہنسہ لیکن بنیعی شال طوس
 شہرت ندارد و اغلب کہ طوس مبدل تو زست بر قیاس ایاز دایاس و پرواز و پرواس و طوس یا
 سرب آن انچہ مولف را از بعضی نقات سموع شدہ طوس نام پرندہ است کہ بال و پرش قریب رنگ
 خاکتریت شال بندہ سے راگو بند کہ از شیم بر بافند نہ از شیم گو سفند شال بگردن و پشتن بیار بود
 چه بیار از خون تصرف ہوا شال بگردن بچیدہ دارد تا نیر سے گزارد حسرت خورشید رفت رنجور است +
 ماہ از مالہ چہ شال بگردن دارد + شال کہند و پشتن کنایہ از غایت افلاس و سگدستی زیر اجہ شال
 در اصل بنی کلیم است جناب کہ گشت و ہنگی ان دال است بر افلاس و بیما ہنے درین از اہل زبان تحقیق
 بوستہ شام آخر روز طعام آخر روز انچہ از است مثل چاشت بنی طوام چاشت و بنیعی بافظ
 داون و خوردن و شستن مستعمل شام شب نیز گویند و جہ سے بزرگنے ندایہ در دیش و باوشہ را
 از شام شب تدر دین استہما ندارد + نام گیلانے سے ارتشکے روزیت مرا حرقہ روزے ہر دین
 اگر چاشت کند شام ندارد + کرباے نشاپور سے در دست یاحت نمود و امن روزے +
 خورشید بہر جا کہ رود شام ندارد + آصفی سے زلفت شکست دمارہ سودا اگر قند ایم + سبکیر میکند
 ہر کس شام چون شکست + حکیم مخارے سے دے تہہ را کا ہوا خشم چاشت + وہی مرگ را
 کا ہی از جو شام + زکے نیم سے در زلف چین کند و مراد اول زدست برد + چون شام شکستہ سحر
 بار میکند + دینی اول زلف و گیسو دو دو بسررہ کشت از شبہات در کون ہفت از صفات اولت
 در چاچی سے زان زلف برینان مشوا بخ صفت از مہر + کان زلف نہ شامیت کہ گرد سحر ہندہ +
 رخصے دانش سے بے کہ درت عالمی خواہم کہ چشمے در کم + در میان دود کرد و صبح و شام افتادہم +
 کمال اسمیل سے بر تو سے از ہے تو کلکو ڈا رخا صبح + مر دیے از میدان قہرت و سہر کہیو کے شام
 شام غریب و شام خوبان شام مسافران کہ وحشت ناک میباشد خصوصاً در نفلے با ترکہ نغے
 سے عیش من دشکن زلف تو نے جونست + از نجاست کہ در شام خوبان مخارج + صاحب
 دل در ان زلف ندارد و تم تہائے ما + فیض صبح وطن این شام خوبان دارد + شام سبحان نور کے
 سے بر زنی یا شام شام طبعان صبح ہزار بے شام گاہ در سخامی وقت شام مغابلی بکجاہ ذکی
 وقت صبح طورے سے رعیض عییل شوریہ شاہ گاہ مبرس + جو زندگانے بر روانہ در سحر طخت +

فاسم مشدی سے فکر سے بجز از لفظ و رخ یار تداریم + رتاشاگر مرگ در صبح نشو است + نید سے
 طہر نے سے نقش و پور شد از جہر و چشم گاہی + بر لب ام بر جون مر نوشامی با عوشا کر مار نام
 باغیت و کشمیر و پچنین در لا حور و در دہے درین لفظ نید سے الاصل است و اصلش شالا مار لفظ مرکب
 از شالا یعنی خانہ دار یعنی سفہوت جماع پس منے ترکیبے آن خانی شہوت ہشہ و جون لفظ صریح
 و شالا سے باغات شہوت را بر می آید نیز بجا ز منے باغ استعمال ہتہ میرزا عبد الغنی قبول سے ز باغ
 در لفظ در رخ یار وادہ ہست فراغ ہم کہ سبیل سہیش کم ز شالا مار بنا شد بہ شامت بخیر ابکلام رادقت
 شام بطریق نقول با ہم کو نید از عالم شب بخیر و نیز گنا یہ از دواعی در رخت وہ یعنی از عالم شب خوش
 است خواجہ شیراز سے درت شیخ گوید مرد سو سے دیر + جویش جنین گو سے شامت بخیر ہ شان
 در اکثر فرہنگ نامہ محقق ایشان کہ ضمیر جمع غایب ہست لیکن اغلب کہ برہے خود کلمہ است نہ محقق
 ایشان چنانکہ مان جمع تو دندہ ایشان یعنی ایشان را نیز سے آہ چنانکہ مان یعنی شمارا بخلاف ایشان
 و عبد الدین علی سے گوید کہ شان نیز ضمیر جمع غایب ہست چنانکہ ز شان و مال شدن و نیز یعنی ایشان
 و زین معلوم می شود کہ نزد کلمہ ایشان صیغہ ضمیر جمع غایب ہست پس در اصل این شان ہشہ کہ نون کثرت
 استعمال حذف شدہ و این خطاست چرا کہ در صورت صیغہ جمع اسم اشارہ ہشہ درین وقت نیت ہست
 اشارہ با اشارہ جمع شود چنانکہ آن سبب درین فعل و کلمہ ایشان با اشارہ جمع نشود و نیز ایشان بواجب
 جمع یحی یا غیر ہجہ عراقیان بیا بھول است و در محقق ایشان ہی بود جمع لہجہ ایسا کہ حروف سے بود
 و ہذا ہوا حق و شان یعنی قدر و منزلت و شکوہ و بیت و بیت و با لفظ سنگسن در بر ہم زدن بلا قدر دن
 و ملکہ کردن مستعمل بسین در لفظ کلمہ و زبایہ و ظاظرا در تریف نوت سے کر از شاخ انشوخ دم نیزند
 + عمل شان خود را ہسم نیزند + گو ہر دو جہان شند دیرا میرند + ایجان تھاقل مشکن شان تھاقل
 شان ہوم رشان عمل اشیا ز زبور ان کردن اشہد و موم ہی ہشہ و در نہ شس چتہ پھر خوانند و جہ
 سے مانند شان موم کہ نیزند بجمع ازان + شد فانا ہر اب کہ روت نہا شد + شانا مشط کہ در ان
 موم سے ریش و زلف دامتہ آن بہر ایند و ددان نامن نکشت + بچہ کف دست خشت از ہا
 او بہترین آن راز سے ہست بہر الدین حاجی گوید سے آن تن کہ یک سہ سوز خطا کشد سر + شایخ
 با در نقش چون شاناہے راز سے + ولم جو زلف تو با داز بر شانیست + بخش شاناہے مگر کردہ
 از تیر شس + کر سے شوم از زلف بر تاب تو دور + بخش شاناہے از غم یکم غالب ہے +
 کمال اسمعیل سے شکیل ہے صورت ان شدہ سز لفظ + از دگرہ بخار دست شاناہے کشودہ + یکلم
 سے حل خوب چکان زلف تو ہوز ہست جہ ان + کہ شود ز دست باز سے کہ شاناہے خاسے +
 خان آرزو سے یکمہ خوندل از سبکہ ز کبوی کسے + بچہ شاناہے عجب نیت خاسے واروہ + غنی سے
 ز رتک کہ با و ہا بر سر خود یک + در زلف تو شد نہ مگر نامن شاناہے + کہ کر کشا نشود و ز ما

در زمانه نوبه + هرگز کسی ندید در کفشت نشانه تبه + صاحب سے ز حال دل خبرم نیست این قدر دانم +
 که دست نشانه کفین برآید از مویش + خواجه اصفی سے کشاگر ہماہی رنقش خواہم + و سلسلہ نشانه
 خواہ بندان کشادش + وزیر بنی استخوان بچہ دست دپاد استخوان مین برودوشس کہ آنرا تباری
 کتف غرنتہ چار شانه بشا شانه خشک شانه + دندان شانه + شانه دست کنایہ از کف
 دست شانه کراس جو بے ہند کہ جولاہکان برہر دو سوران سوز نہا نہ کنند از برہنہای کہ ہاں
 ہندش خود تا پہنا کے کہ پس ہمارو یکسان ہند کہ ہنے السروری شانه کرد شانه تریش کے کہ شانه
 در ابا سازد وجد سے مین تا بت شانه کز شد دو جاہ + ہر او روز و شب شانه سینے است کار +
 شانه مین خال کیر دین خال مخصوص نشانه استخوان برہند درین عمل را شانه سینے گویند غمی سے
 خاطرش چون از بنار شکر حطام جمع نیست + ہر دم از زلف بریشان شانه سینے میکند + سلسلہ
 کاکون مین میگشتم از ان زلف + عمر سے پیش از ہم میگفت شانه سینے + شانه زدن دکشیدن
 و کردن و نہادن مینے در بنقیاس شانه زن و شانه کس ملاحظہ از تربیت سے نہا چون
 بزلفش نہ شانه + در آید بر غیر دیوانہ + و در تربیت و قررز سے بگیو کے خوش نسیم ہوس +
 زہ شانه تازگے نفس + کمال مخبہ سے ز زلفش جو شانه برد باد + صلح اللہ شانه کفتم +
 تاثیر سے غیر پیش بعد تکل + از شانه زمان زلف منبل + یا از خبر شمیم جانان + این شانه
 سر است و ان سلیمان + طالب آملی سے من در شانه کف زلف مالہ ہای مسم + یا بجایزہ ہم دان
 ہم بوسیم + مشاطہ کہ نہ ایم عروسان نمود را + بزلف شان چہ شانه ز مغراب میگشتم + و اگر سے سے
 بو اہوس را سر نشیکے عشق کجاست + زلف را شانه کس از سایہ شمساد نکرد + شانه کسر ہر کہ ہا ہر شا
 سلیمان نیز گویند ملاحظہ سے انکس کہ پہلے بہ تحت سلیمان عقل برود + چون شانه سر نصیہ اسر نمیشود +
 شانه کیر و شانه بچ سرکش و در کردانیدہ شانه گرد ہنے و شانه کیر سے و شانه کردن و شانه جا کردن
 اعرض کردن در بہانہ نمودن صاحب سے انتقام دل شکستن ہر ہوا زوے کشید + زلف را کداشت
 رویش شانه گرد ہنے کند + تاثیر سے روی تلخے کہ بہ سینے زہر گے چون مہج + شانه خال کن از ذکر مہ
 دریا باشد چہ شہد سے تی سے دی کہ خواہم از ہر سوز زلف شانه کند + ہر ہر شانه زدن مافن بہا نہ کند
 میریحی شیرازی سے زلفی کہ نر صحبت خوشبہ میکند + از بچہ رقیب چہ شانه کز نیست + مود قسے سلیم سے
 ز سودا سے ولم اور از زبان نیست + نہ از بچہ زلفش شانه کیر است + زلف شام غم از بس بود شفتہ
 سلیم + شانه کیر است زایر نشن او کمال صبح + مہ ہم در اد میگرم بریشا نے از و ہر گردین سودا ہا
 طرہ او شانه کیر شانه کاری در او نمین ہر چیز عمدتا در او نمین با کسے نا ان شخص در مقام زود خورداید
 خصوصاً ماخذ عجبین زلف گر بکیر در شانه است سے کمال ہا سر ہزار و ہا تو زلفش ہر شود ہم کو آن از
 شانه کاریت + شانه آوز او نمین آدمی را بوضعی کہ دستش بر شانه فیدہ طرہ سے ہر زدی دل طرہ

نیکه اتوار. علاج بندریه زلف تو شانه آویز است به مرزا عید اتقی قبول سے کشیدم خود دل را که علم
 خاکست به شانه آویز دوران زلف پستان کردم به شانه یافت پارچه بسیار کتد و کم نخ که تر جا به
 بار تر سے بدان کشند شانه شکستن گنا باز خایف و برسان ساختن چه جیلے انسانت که چون گوی و دشتی
 حاکم حالش بگر دو دوشش از بری سے افکنده دار جان می نماید پس شانه شکستن عبارت از نجاست بود شکسته
 تنقیهای آئینه پلست به شانه زلف پستان شکست به شانه در آب بودن و در شستن و نهادن
 بهیسه که آرایش بودن میفید لحنی سے سر آرایش زلف که این سخن در آن که از جوان در است ام شانه دور یا
 سلیم سے زلف صحیح تابیردن بر آداب به دوم به شانه در آب به غمی سے شب که در نظر
 گیسو سے بر تاج و رشت به مردم چشم زنگار شانه را در آب و رشت به شانه بدل کردن معمول زمان
 و ریت است چنانچه دستار بدل کردن مردان سے شانه نزدیک سو که در باغبان بدل به شانه شورید
 سرگفت با دیوانه ایم به شانه محققات آن در بنیاس بادشاه و بادشاه و بادشاه
 و شانه شاه و شانه شاه و شانه شاه و شانه شاه اصل و خداوند چون ملوک و سلطان
 اصل و خداوند رعایا اندیشا شانه شاه خوانند و هر چه که که در بزرگی و خوبه خوب صورت پاکب
 منی در شال خود ممتاز بود در انجام است چون شاه راه و شاه سوار و شاه پادشاه تیر شاه لیمو
 شاه دار و شاه بوی که یعنی عزیز است تا نیر سے سر فرزند و پیر سے بر شانه و نظر تم به شاه لیمو
 شانه ناچار صفر کے مرا به استادان عشق دل شکند به شانه پادشاه تشبیه میند سے باز در او سر
 از رون حافظ یاران به شانه بیاز سے بشکار مکنے ہی آید به صاحب سے دارم سیدانکه شود عمل کشند
 او از دل طبعه نم این شانه بیاز به شانه بچکان ر شانه در زمین در حضور نشن مصالقه که ان میرزا اصنا
 سے چون شانه جزو دیده ام در با ده کتنی به کرده ام از دل و جان شانه بیاز عشق به میر محمد
 افضل ثابت سے به بر سر جو کتنی شانه بیاز زلفا به سینه چاک ستم زلف پریشان توام به شاه کار
 ر شانه کار در حضور نشن فریب دو عالم و با لفظ زدن بطرافت در سینه دادن شانه را در ملحقان
 محمود حکم سوزنے سید شانه بجهان سوز خوردین جهان به چون شاه زاول سید غلام خوشی بیاز به شاه در
 از دے که در فن خود در قوم خود ممتاز بود شانه و شاه بیت که شانه شاه رگ رگ جان که تبار
 جل لورید گویند تا نیر سے در بعض عشق چون نیکے که بند و تکر شانه شانه که بند و بخون خوشین تا شاه
 رگ دارد به شاه لیمو لیمو سے خوش ترکیب و شوبه یخوش که در لافار سن و جنس کرمان بهر سے
 تا نیر سے سر فرزند و بجز سے بر شانه بیاز لیمو شانه بیاز صفر کے مرا به شاه راه
 راه شاه راه بین فزای که خواص دعوام ازان کبزنند و باز سے شانه عام گویند شاه برج نام
 برجی از قلعه بکر آباد و شانه بجهان آباد ملا طرز در ترفیع و خمر ز سے نشیند بود شاه برج قدح به
 شود حکم را در سپاه فرج به شاه اعزاز کردن زیاده سے کردن دلافت و کرامت زدن بکنش کا

کاشی سے مراد پیش کبودی شاه انداز و در سخن نیک کن ایمنه شاه انداز سے شاه بند
 بنگ خانہ ضابطہ قشور کہ مصولات راہ آبر برست اوست دین از اہل زبان تحقیق پرستہ اشرف
 سے جو گردیدند فارغیال کبیر و دست انداز ہر شاہ بند و شاہ بیت بسرا و غیر محسن تاثر
 شاہ بیتے زمین حریفے برو و روشتم شد کہ شاہ دزد سے بہت و شاہ رخ نام دوبرہ شطرنج
 و شاہ رخ خوردن انت کہ کشت بٹاہ برسد کہ باغزورہ از انجا برخیزد کہ حریفش را بزند طہر سے
 در خزینہ شطرنج باز سے مدوح گوید سے نیست جم درختی سے برو و شاہ رخ کو کہ شاہ رخ خورد
 شاہ کاسہ کاسہ کلان اثر سے بیاد اسر فتخوری ز تیش و کہ باوہ بخورد شاہ کار جو صلہ وار
 از غنیمت چشم علی نیک بٹاہ ان است و شاہ کاسہ گوہے نے تو ان کردن و شاہ باد شاہ داماد
 مویسے سے جو طرفان کہ شاہ باد بٹیش و شود و قرہ ملک جگہ اتر و حکیم شہابی در بحر و شہابی
 قرہ سے کہے کہ بچوشست شاہ دامادی و شود و دولت من بد شہاب شہر دیار و شاہ
 سے نام پرے قبول سے کنی دمی کہ جو مادوس ساز جلوہ گرے و نظر گاہیو کے عقد بٹاہ برے
 شہابی سے کہ گو کہ ایران و ان بٹاہ دنیا بہت چنانہ عالی بویج تو ان در و بیہ رایج بند و شان
 نفس گانے سے کہ در و شتر کی در حص زور بزم کچھ من کہ گر بٹاہ دنیا رم رسد شہابی کہم و محسن تاثر
 سے فریاد ہی نشو و نظرت معلوم تاج و شاہ نیوشک حدت صفر سے مرا و مرزا حامد و جید سے
 زوزید یک تن ز جرم عدول و بٹاہی مرا کہ در یک قبول و شاہ مقام بقات محمد الین علی
 تو سے گوید لطیف ملک بٹاہ نام یعنی شاہ برخواست دین در وقتی گفتہ می شود کہ در شطرنج بازی
 از بی بی غلبہ دتج شود کہ شاہ و شلو بمان رسیدہ باشد کہ بیکار گے مات شود بختہ دفع مات
 شدن شاہ خورد از انجا برخیزد و بخاند و بگرد ہرہ چندہ کند و بر وقت گوید شاہ قام یعنی
 شاہ برخواست دین بر دستن نہایت معلومست و صاحب برمان آوردہ کہ چون کسی خورد و شطرنج
 از سے زبون بند حریف را پہلے در پہ کشت گوید و اور از وقت نہ ہتا باز سے دیگر کہ تمام ماند
 دین تو بیہ بہر سے نماید و لفظ قام اگر چه عربیت سے شمال شطرنج بازان آوردہ باشد چنانچہ لفظ مات
 کہ ان نیز عربیت ہے کہ ام یعنی مانی خاقانے سے پہلوی ایان گزیدہ و فر ملک و دزدگران بانگ
 شاہ مقام براد و شاہ بٹیش و کشت اللزہ نو سے از عمارت کہ کبیر و تا بیج بخت در و دوا سے
 اطراف نام در اہستہ صاحب سے کہ خدمت دل باز تو ہے کہ دن و کہ رہنے کہ دین شاہ
 نشین بیابند و حافظ سے شاہ نشین چشم من تکیہ کہ خیال انت و چاکشہ چشم من بے تو
 باد چاکے نو و شاہ دار ہر چیز لایق باد شان چون درو گوہر و طلاق ان بر شین زیادہ ہر شہابی
 سے و یہ نام در دولت و ملک ملک سلطان بے و بزہا کہ لغز و جہنمای شاہوار و ہر چاک
 این عزیز سچ جٹنے نام دار شاہ شاہ و شاہشا قلب امان و محففت شان شاہ و چون

کہ در شطرنج بازی
 از بی بی غلبہ دتج
 شود کہ شاہ و شلو
 بمان رسیدہ باشد
 کہ بیکار گے مات
 شود بختہ دفع مات
 شدن شاہ خورد از
 انجا برخیزد و بخاند
 و بگرد ہرہ چندہ
 کند و بر وقت گوید
 شاہ قام یعنی
 شاہ برخواست دین
 بر دستن نہایت
 معلومست و صاحب
 برمان آوردہ کہ
 چون کسی خورد و
 شطرنج از سے
 زبون بند حریف
 را پہلے در پہ کشت
 گوید و اور از وقت
 نہ ہتا باز سے
 دیگر کہ تمام
 ماند دین تو بیہ
 بہر سے نماید و
 لفظ قام اگر چه
 عربیت سے شمال
 شطرنج بازان
 آوردہ باشد
 چنانچہ لفظ
 مات کہ ان نیز
 عربیت ہے کہ ام
 یعنی مانی خاقانے
 سے پہلوی ایان
 گزیدہ و فر ملک
 و دزدگران بانگ
 شاہ مقام براد
 و شاہ بٹیش و
 کشت اللزہ نو سے
 از عمارت کہ
 کبیر و تا بیج
 بخت در و دوا
 سے اطراف نام
 در اہستہ صاحب
 سے کہ خدمت دل
 باز تو ہے کہ دن
 و کہ رہنے کہ
 دین شاہ نشین
 بیابند و حافظ
 سے شاہ نشین
 چشم من تکیہ
 کہ خیال انت و
 چاکشہ چشم
 من بے تو باد
 چاکے نو و شاہ
 دار ہر چیز
 لایق باد شان
 چون درو گوہر
 و طلاق ان
 بر شین زیادہ
 ہر شہابی سے
 و یہ نام در
 دولت و ملک
 ملک سلطان بے
 و بزہا کہ لغز
 و جہنمای
 شاہوار و ہر
 چاک این عزیز
 سچ جٹنے نام
 دار شاہ شاہ
 و شاہشا قلب
 امان و محففت
 شان شاہ و چون

حاصل آن قریب بمغنون اب الارباب است اطلاق این لفظ بر غیر حضرت حق عزه علا بقول بعضی از علما کفر است
 شاه کوه و شاه عدل گواہ بر حق تاثیر سے باہن و بقیہ دو مصرع و در شاہ عدل است کہ جو سخن تواند
 شدن قرین سخن و در شاہ بمنی محبوب استمال فارسی است انہاد کتب لغت مثل قاموس و معراج و بنا پر خود
 بہ ہنسی دیدہ نشہ عرفی در لغت سے تا شاہ علم و علمش چہہ نفروخت و معلوم شد فایده ہے کہ
 نہ کم را بہ شاہ بازاہل تہذیب فاسق سلیم سے سرد کل سودی از در شاہ بازاہل و تاک را ہم دوست
 میہ ارم بزوق و خورش و مذا صاحب و رہتہ کا زمان عدم فراحت شراب نوشیہ کہ اگر جا تہ کند
 کہ کے از دستے تا در فرزند کہ بردہ نشین بوج حمت است شاہ باز سے آغاز نہادہ در لغت ابی ہریرہ
 لا اور سے شاہ بازم دیے برستم خوش طایفہ ایم برچہ ہستم شاہ یہ موضوعات سے قبل
 یعنی نزدیک است کہ مضیورت وقوع گیرد تا سین لاین و در خوردن و خن سے سکار سے ہستم
 کار ریش فرزا کہ او سلیم و بقید من جہی است انیکہ دارد صیہ نہ من و مع البیار الساری
شب و شبان ترجمہ لیل و جمع آن بلف دنون خلافت قیاس است محمد طہار و صلے سے در دل ہم
 شبان کو بکہ چون روز ہم ہمہ در یکشاید و در دل منہ نہ و در از کو تاہ تیرہ تاریک تاریک
 مشکین پرند زان رنگ کیو نشان از صفات و زلف کیو طرہ موسے مشک نافہ بنبر و و و و
 جو ہر سرد و منہ نبل سید بہار سنبل زکے از تشبہات اوست عرفی سے و چہ شب سرد ہو سے
 غزالان خن و و چہ شب سرد ابرو کے عود سان طراز ہننے سے فیض شہار ہنشم بود آرزو ہو سے
 کچھو نغ مرا بید مان کرد و زلالی سے نیشہ سنبل شکر شکن ساز و سوز ہنشم نیز در کل ناز و زفر کان
 زلف شب ایشاد میکرو و پرو روزا فردانہ میکرو و بر حشر سے صبح جان زلف ترش یافت
 کا بچکیدہ دم شب نام یافت و اور سے سے دیدم اندر سواد طرہ شب و گوشوار فلک کو شہ نام
 سلمان سے بکلمات در ولایت بود کے فرست و از سوادش کیو کے شب انبر کردہ اند
 غیر شب تا کند اور ابلال کے قبول و عرض کردے خوشین را ہر زمان در زبور سے و راسخ سے
 کہ از نافہ شب رنگ و بورتیت و سحر ہنشم شد و بر پا اور بخت و تاثیر سے نیشہ از نو اور تیرہ دور سے
 پاک شہرہا و رسا تر میشود آواز آب از سر مشہا و صاحب سے روز اگر دشمن نماید دیدہ فاق
 را و از جو ہر سرد شب دل فرزان میشود و شب برات و شب چک بقیع ہم شب ہنشم ہنشم
 ماہ شبان کہ در ان شب روشنائی کنند زمان و صلا اندر ارواح بزکان با ہم خوش نمایند شب ہنشم
 شب ہم عاشورا شب تازی و شہون باضافہ و بدون اضافہ تانھے کہ شبہا بنبر بر سرد ہنشم آرزو
 چنانچہ روز خون در روز آرزو با لفظ آرزو درون درون در کون در آرزو درون در کون ہنشم ہنشم
 و بچکیدہ نبتل طور سے سے برطل صوبے ہنشم در آرزو کہ فرودم شب خون سنبل خار و اگر کفر
 زلفش شب خون بود و دس کے سوز خوش بیرون بود و تاثیر سے زلف ہنشم سنبلی گز شہون

مریخ خون + بکیر و چاشنی از شور بخون + طالب آبی سے سینہ لم را بن بر سر شکانست + بر چنین
 سبز شب خون زون چاک چرا + پنجه جوین کسرت می بند بر رو کے خاک + مریخ خون قران بر تو عوس
 تاک بخت + دلبر بر سر تخی دل شبنون را نقش بر زو کارین صید را رسیدن نیت + نیز سے ایشوچ پر
 بنلمان دل بستے + رنگ رخ عصمت و جانشکتے + انقصه مریخ خون زون کبر کسان + با کون قران
 نکل دل بختی + شب جو دل سدی کند حرفی ز پیردے دوست + گر شب خون می زند افسانہ خون
 نے رود + عید کے صفائے سے سیل شکم گر جو درون بخون زودہ است + ترا ہم صفت جریخ شب
 خون زودہ است + محمد سے سلیم سے زلف کبر و کل او سلیم سبزو دمیہ + غمان کہ سایہ شب خون باقی
 آورد + نظامی سے برو شاہ کر یک شبنون کند + ز ملکس ہانا کہ بیرون کند + شبنون دار اور آذر را
 ز پولاد پوشان زمین شد سیاہ + شانے نکلے سے تو رہے است کہ کیو سے پر شبنون
 رو سے شب تار نیزہ + عبد الرسول استغنا سے شاہد و پیمانہ ساز و کل و مقام است + کر زخم بر تو
 بہ شب خون یک جهان اسباب است + میرزے سے دان خط سید چون سید نور چکانست + بر برگ
 گل و برگ گل سخن کردہ شبنون + سراج اشرا سے بر سر تیرہ روزان یا شبنون نے زودہ است + در بار
 چون شخص و یدیم قبا سے ال را شب طاق و شب اچا شب نوزدیم و شب مہبتیم و شب مہبتیم
 رمضان کو زاد ایران این شب را در مبارک کے طاق یہ اندوزند یہ اندوزند و شب انکہ در شام و بر طاق
 در قے شد و بقول اکثر فضلا سے اما یہ لیلہ القدر در میان ابن یلیالی گم است و بعضی برانہ کو شب قدر
 در قے مہبت سوم است و در حال حضرت امیر المؤمنین علیؑ پہیل لب علیہ الصلوٰۃ و السلام در مہبت شہادت
 مخلص کاشی سے رخسار و فرزند با شہد مبارک + شہما سے طاق ابن ماہ ان را در جلالت
 بر نجات سے غیر از دل سوزندہ عاشق نشناسد + قدر شب اچا کز لفت جان را + شب شہدہ
 شب دوم مہین ماہ کہ فریدون بد فتح صفاک در ان شب حکم بالش از وضن کرد و انقریب شب سے
 است کہ اہل نہد در ان شب اش از در زہ زدے سے یکے چنین کرد و شب دباہہ عوزد + مشہام
 بخشن فرخندہ کرد + و این سہ ہمان عدد است کہ در رسم خط حال عباد مہلہ منویسند شب کل رسم
 است کہ در موسم بہار و ساعت پیش از صبح کہ وقت شکستن کہا است لکلا از بر زودہ در نسخہ مخلص
 شہما سے فصل کل کہ سو پر متدل باشد و در چراغ ہیت شہی کہ در ایام بہار نام کہا شکند و در دم
 در ان سیر کل ہا کند مفید بلخ سے خط نو بہار در حال خت کوک کلنت + رو سے تو بیج کلشن در لفت
 شب کلنت + خط شہزنگ برون زان لب کل می آید + فرادہ سے ابدہ برستان شہگل سے آید +
 غدلیان جو بلا شور و فغانے دارند + بنویب سے شب خون از شب گل سے آید + شہبانک
 بیل زلالی سے شہبانگے با نیم نوازو + عدہ سے شہبانک شہازو + شہبانک قل شہبانک
 است با عکس کہ فریہ علیہ شب دہ منے وقت در آمدن شب است چنانچہ سیاہ شب شراب

شب که در آن بزم شراب آرایند و شب چهارشنبه که در خفا کوزد و حکیم حادق سے ہزار شکر کہ ما تو ہر دو سہم
 بریم و شب شراب گذشت و شب شمارندہ شد و شب یلدا تجا نے شمس است بنامیت و روز
 گویند شب اول زمانست کہ باز دوم جد سے باشد و بعضی شب اخروس را کفہ اند و بعضی برہند
 کہ تحویل آفتاب برج جد کے دوران شب یا در ان روز میشود شب بارہ روز متقل بروز شب بارہ روز بنون
 عنہ بعد الالف صحیح نیت لیکن شب بارہ روز لہو و تحقیق این در جو ہر اکروف در بحث الف تفصیل معلوم
 شود شب بارہ شب مادہ چیز سے کہ شب بر گذشتہ ہفتہ اشرف سے میشود بنام عالم کہ بیان
 ہند و نیت قدر سے در نظر انست شب مادہ را و ہر خسرو سے از شب بارہ بنام سے برکہ بود شب
 کہ ہوز چشم مست اثر خار دارد و صاحب سے آب حقدونی شب بارہ بکیت و مستی عمر جاودا بکیت
 مجموع دم تیغ تر فرود کشتن و پنجام صبحی است بخور شب بارہ و در پردہ شب پوشش سے ناب کہ در شب
 نہ عراب سے خضر بکجام شب بارہ و در ان رہا سے عبد الحسیم خان خانان کہ سے لجنہ و لم بچا و خیر بود
 در ذوق وصال دید بروز خند بود و یاد تو شب بارہ تر کن از کے آورو ہر باد بباد بچا و خیر بود
 یعنی شب گذشتہ مستفاد میشود شب اخروز ز رفیت زمین نقرہ اشرف سے جو دیا کے شب اخروز
 سمنبر ہر ساعت نور سے رنگ دیگر و در صفت مہاب سے ازوشام رو سحر دیدہ است
 گمان شب اشرف و زوشبہ است و شب بارہ روز نور سے از قماش ابریسمن کہ سیاہ و سفید در ہم
 بافتہ و آن چند قسم ہفتہ طرز گوید سے بر قات و دانش لیل ہمار جامہ سے است شب بارہ روز
 در آن روز و شب نیز گویند زلا سے شدہ بیستے نا بچون دل صفت و سرایش کار کاہ روز و
 شب بافت و شب رنگ شب گون بنے صاحب سے سادہ بسیار روز جو ہر روز شمس تا غیر را
 نیت پر کے خط شبرنگ شمار ترا و شب بارہ زن فاحشہ کہ شب بارہ لفظ بارہ و دین ترکیب
 نسبتہ بیفہ سے نسبت ہست مثل غلام بارہ و زردا بارہ و خیران شب بارہ سے جو صلوہ و آواز سے
 و وضع است یکے اگر بکین باد و شب بصورت مختلفہ برتید و امر و ان را سبیل زلفن متشکل سازند و دوم انکہ
 نیم بر بارہ اشکال متوشہ صغیر چرم دکا قد در نظر صلوہ دہند و از ان ہر حرکات و سکات آدیما
 نمودر سے گنسنہ و اہل ہند ان را پکنہ خوانند فاحشہ انیکہ قسم اول کا ہر روز ان ہم این عمل گنسنہ و قسم
 ثانیے مخصوص شب است سلیم سے روز روشن وقت صورت بارہ سے آیت ہست و ہست عیب
 در ہر آن کہ شب بارہ سے کند و مخلص کاٹے سے شمس شہرم کہ کہ شمس از نیت بارہ سے کہ ہر ہست
 فتنہ از لفت کہ شب بارہ سے سیم ہشرون سے تا سحر یا غنقا از ان ہر نما و در پردہ دہشت و شمس
 خانوس خیال ان در شب بارہ من و کنا یہ از کرد و فریب نظامی سے جان بود شب بارہ روز کار
 کہ شدہ را در کون شدہ امور کار و کنا یہ از شب خون نیز کفہ اند و غلب کہ این تصحیف باشد و صبح
 شب بارہ سے بفرج سے چاکا گذشتہ در دین بیت سے شب بارہ تر سیدہ از شہر بارہ کہ بلوی

کہ باوی چہ شب باز سے آرد بکار و معنی مذکور صحیح نیست چه کم زور انقدر میدانند که حرفت غالب باشد
 افتاده است کہ شب خون کذہ جہا صحیح تاخت و تاراج بنا دملکہ معنی اول مراد است شبستان خوابگاه
 ملوک و سلاطین خصوصاً در خانه کہ شب در آن بسر بردہ عمومآ شبخانہ و شبکہ و شبانکاه منہ و پسین نزد
 علیہ شب و بمعنی وقت و آدن شب نیز آمدہ و شبانک قلب نیست یا بکس شیخ شیراز سے بنا کرد
 مان و اود لشکر تاخت و شب از پورہ لیش شبخانہ ساخت و معنی است کہ شبخانہ خانہ را گویند
 کہ بے نزول غریب فقر او شب مقرر کردہ ہشند و شبکہ و شبخانہ و شب نماز و شب خانہ بنین و در
 همچنین و شوخانہ شوکا و شوخانہ شوخانہ خارست و مخطوطہ باشد کہ شب کو سفیدان را در آن کنند لطفی
 سے جو مرگ در ذکر وقت شوخانہ شبان اند شبان افتہ بنوعاً و شبگیر وقت سحر پیش از صبح
 وحشی سے خود سانا کہ شبگیر بر وارہ در ایہ زمان در مالہ گذارہ بر نرسے در حرفت زلف سے
 زبیر کہ شمس ہی در ششے دید بیرون و بود پرا نید از شب دیدن شبگیر و در بنی شب سالک یزد سے
 سے اگر نقاب ز آفتاب چہ بردار سے شے و در جهان سکارہ شبگیر بر ہم مجوزہ و مظهر کاشی سے
 ساقیا شبگیر شد شمع شبستان نے یارہ بزم روحانیے یاکن جام ری شے یارہ ویر شہر سے شبگیر
 میل و شب تو بران رات درین دنس و فاتیہ وقتہ و شکر و گرجان زہر بس و دروغ کہ وقت سحر
 آواز حرمین کند دور اصلاح اہل سفر کوچ کردن آخر شب درین مقابل ایور بود و طندہ صفات اوست
 و با لفظ کردن و زون و وفادان و در کشیدن بستمل فرد سے سے شبگیر شبگیر بار کشیم ما در این
 کہہ شب کشیم و بر خند سے بس آہو کشت افتادہ شبگیر و جو سے نا خوردہ خورد اندر جلگہ تیرہ تاثیر
 سے و بخود سے کہ دم از زلف کر گیر زونہ و شب در آن خوش قابو کہ شبگیر زونہ و طور سے سے
 در سفر و ہشتہ تا شون حرم خوابہ و صبح ہشام حکایت کند از شبگیر شس و ایہ شایہ سیر و
 سے دل زلف تراکت بہ کرد و شبگیر بہ از بر سے خود کرد و صاحب سے دمل زلف اوست کہ شس و
 شبگیر نیست و دور سے این راہ از کوتاہی شبگیر نیست و تناسل بن ناوشت لطفش کو شہر شبگیر
 از کہ سوز از خورد مالہ سان شبگیر میگردد و با زکاشے سے جون شمع میخ گاہ بسمل رسیدہ ایم و
 شبگیر کردہ ایم و بنزل رسیدہ ایم و شب افتادہ افتادہ کہ بر سے آدن خواب شبہا لسنونہ لفظ سے
 سے متے چند ما از قبایان راہ و زہر شب افتادہ بنفازہ شاہ و شب پرست حقائق شب شکن
 بہ شدن و سیر بر دن شب مسیح کاشے سے شب شکن بہ شبگیر بہت از زلف توہ شب شکن و
 بیجا دل را زہرہ شبگیر نیست و زلفش بگیر چون شکست و شب جو شکست وقت شبگیر است و
 شبگیر بوی و شب از ذہ دار کنایہ از شب بیدار و بر نقاشی شب بخوردن و شب از ذہ دار شون
 و شب پر باوہ سخن مکنص کاشے سے رای توایم از بخیر زلفت و جہا این شب تہر بہا و
 بر شبگیر سے اسکے شب ہم چند دور از سے یارہ کشی و زونہ بیدارم ترا بہر مجوزہ ایم

چوڑے سے برون کر دون شب زندہ داره کبر بر طبق کرده بر تار + کمال تجده سے تا بفریاد ایم از مال
 شبهای حویلیش + پر سسی سخن راجوران شب پامی لیس شیخ شیراز سے حر و مهر عثمان شب زندہ دار
 چهارم بیعے شاه دلال سوار + شب خوش کردن و داج کردن شیخ شیراز +
 روز فراق دوستان شب خوش بغم خواب راه شبخیز آنکه شبها بر خیزد مرزا صاحب سے خبر قیمت
 زندہ ناله شبخیزا + حسرت و بایه که دانه قدر این شبید نیز راه شب پوش جا خواب و تحفه و طاقت کلاه
 و بضعے بنی برقع و کفایت آورده اند سنائے سے چه رسم است این نهادن زلف بر دوش + نمودن
 روز را در زیر شب پوش + کمال صفایه سے بهت نام کلاه شب پوش + زانکه زلف ترا نهادن
 کرده است + و خشنی بنی اول سے ز بهی دولت ز بهی طالع ز بهی محبت + که شب پوش و عروقی
 زود و + انیر الدین خشکی سے زلف بر گیرند سر دوش + لیسر + گزنده اراچو شب پوش ای لیسر
 شب رو آنکه شبها راه رو و دکنایه از و دو عیار اقا سبب کاشانی اقلص سے جو کرده تا توان نفس از
 سیر کاری کشد دامان + کذنا چار ترک شب رو شب روز مشکور سے + سالک بزرگ سے
 آخر شب رو سردست خا گرفت + در حیرت که خون که آیا ترا گرفت + شب کو مقابل روز کو ریخته
 آنکه در شب نواند دید مشکور آنکه شبها بگرد و سیر کنان زنجار عیس و سحر در زند و بیباک نیز اطلاق کنند
 سے ولم و زلف گوگشت و من با شانه و زخم + که در شب هر چه کم گردد و مشکور تا دوش + میر حنود
 سے شب مانم و گوشه نم حال من این است + حال دل آواره شب گرد نام + صاحب سے شوخ
 میخواره شب گرد و غرکوان شده + چشم بد دور که سر فتنه دوران شده + از سے عشق بودسته بر راه
 من به پیچ اندیشه ز مشکور و عیسیت مرا + رضی دانش سے کجا بود ای مردم بهت چشم سے
 پرستش راه + بیز از خواب مشکور کے بگر چشم منش را + گزنده کردش اختر نیا فلان ز سده که است
 خواب ز مشکور در امان باشد + شب دزد آنکه شبها دزد کے کذ بر خلافت ز نیرمان و عیار شبکان
 که روز دزد کے میکند شب چرا در شبیدی لفظ چرا یعنی چرند و چریدن برود آمده پس بر تقدیر
 اول یعنی چرند شب باشد و بر تقدیر دوم چون کے که چرا کے او شب باشد نظایه سے شب
 زنگے آن شب چرا گشت است + جواہر آده شبچونه سے است + یعنی خواجه مرکبان و دیگر علف
 میخورد او شب را خورد بود درین اوجاست از جمله بانده در سیاه رنگ کے و خواب سراج و تحقیق
 میفرماید و میتواند که کنا به باشد از کثرت نور چشم نورانی او درین صورت معنی شب چرا بتر میشد
 و تحقیق است که یعنی چرند چرا گشت خواجه که گشت ز تنها چرا شب چرا که در آن حیوانات در شب
 ترک آده که سنده در دشت بر براه افاد در در مرمر رفته به شیخه و در عرف حال نقلی که در شب
 زستان بعد ناول غذا با هم نشسته بخندند آن را به سینه بزرگویند ملاون حسین بزدی سے نیلے لیسر
 خوان مردان چون تره ایم به سے نقل مجلس از به شیخه ایم + امرور که تا کسان درین بازار زند +

درین بازارند ۴ ما جنس کسادیم و زربا سره ایم ۴ درین مجاز است حسن تاثیر سه روزی فطرت بلند
 در غورمت رسد ۴ لایق دندان صبح ششپره انجم است ۴ شب غریب بوزن عند لیب مان و صلو
 که شب اول بر قرینت بخت ترویج روح او قسمت کنند بوقت طومر سه روز اجل کفن بدرم بچونا نیاپین
 از بهر وصل چلیک و صلو شب غریب ۴ گاه از اتم شوم در شب غریب ۴ که شود از سوره سوم
 شب گز جانور سے بود که شبها مردم را بگذرد و آنرا ساسی هم گویند و در وقت نه گمیل و با کفر خوانند
 شب نشین محل نشین مشبها صاحب سے شب نشین با دختر ز عمر جاوید آورد ۴ فیض آب خضر دارد
 در دل شبها چراغ ۴ در شب نشین منہ دل من سیاه شد ۴ عمرم جو شمع در قدم اشک و آه شد
 و نشینتہ و طغرا سے خواب کی کند محل و در راجہ انجم ۴ شب نشین بیان سازد کفر فسانہ مارا ۴ و اتم نشین
 در شب ادا عاشرت کردن میرزا رخسہ و نش سے شب نشین در ریا بر بیا کر میکم ۴ تا چراغ برق
 میوز و شب باروشن است ۴ شب نشین کن بر بساط سبزہ ہتہا بے خوش است ۴ نعمت از شب
 میادوم آبلے خوش است ۴ طور سے و در خوش است و عشرت سرایم ما تہا بے شب ششم خوش
 شب نشینے میکم با آفتاب مشب ۴ ششم قلب صافہ گستاخ بیدار بقیاب و بیکانہ بیت و با
 پاک دیدہ از ک دل . طاقت فروش . رم طلیت . خورشید پرست از صفات چشم ترویجہ و خواب
 دل سا غریب کل طفل ۴ کہ کو ہر داند آب از شبہات است و با لفظ نگاه نیز استعمال کردہ اند حسن ایجا و
 سے چه جناب کو تیغ شتم بدن آری ۴ کہ کار است جو ششم یک نگاه تام ۴ و با لفظ جلدن
 و نشین ۴ و برخاستن . و زردن ستمل پس و شبہات شب گذشت و ابو طالب کلیم سے آری کہ بر
 طبیعت فیض بیت ۴ بکھا سے تصویر ششم نشست ۴ خان آرزو سے داند ششم سید شملہ و از شد
 طیلے آتش بجان افتادہ کونے مجر است ۴ صاحب سے مگر حجاب نو در باغ رنگ عصمت بخت ۴
 کہ طفل ششم از آغوش کل چه خفتت ۴ جو کل چند ز سار تو چشم حجاب من ۴ کہ میدانہ عرق را
 ششم بیکانہ گذارت ۴ نہ ششم است کہ از گوش کل جلد صاحب ۴ کہ شد ز نالہ ما آب کو نوارہ کل
 ز لالے سے ز نقش کلین سے متان ۴ از عقد ششم و گوش کلن ان ۴ شوکت سے سانی و شہ ہر جا
 عشرت افکند ۴ بادہ غورشید را در ساغ ششم کند ۴ بیدل سے ز کس تبان اورا کرد از خواب
 ناز ۴ انکہ عشق او بر ششم دیدہ خواب داو ۴ شب بید چرمیت کہ از رسیان و شمال ان بر خوابین
 در جہاز میازند مثل بجا بایہ در شد غایتش بایہ نزار وسیع شرف سے ہی بایہ در و کام فنا ۴ پس
 شہر شامے کو جب جا ۴ شہر زہر ششم و شان و شہر خیر ششم زودہ و شہر فریب و شہر
 فرد شس ہر کہ ام مردف صاحب سے کسین بزوال خوشین بسیار کی ناز سے ۴ کل شہر فریب
 گو شمال خار میواد ۴ گلے کہ از عرق شرم بیت شہر ریزہ ۴ طبیعت ہر وقت آب طاق ابروش
 محسن ہائے سے ز رفت آن رو شہر خیر زانت تا بہ ار ۴ روز و شب مخلص قرین شک نام کردہ

است چرخن تا نرسد چون غنچه که شبنم زده باشد به برکش و بر غصوتر اعضا و گرانیده داراست چرخن گریه
 و شبنم ترکان و شبنم مزه کنایه از اشک طالب آملی سے از شبنم گریه ستر گردد و ناکاشته دانه در کل با
 شبنم طرز نخل بود شاخه کے کہ شوق چرخن فرود آمد پاس کے تا ز شبنم چرخن سے نرسا کے سے ایاز از شبنم
 ترکان و شبنم گریه به تربت خانہ محمود و کرد چرخن کو شواره کنایه از مردار به گوشواره کلم سے در زمین
 حالت سے کلین باغ رنگت بو چرخن گوشواره را آب گهر کلا شبنم چرخن نمید کرد و به دریم کرد شبنم
 شبنم ریخت به بعد از شبنم سے ازان فتنه جانستان نیم کرد و ازان نیم شب راه دریم کرد و صاحب
 سے شب نیمه کر زانعت زرد سیاه حظ و ترکان شوخ زیز و زباز انقلاب شد و شب خوش باد
 و شبنم خوش و شبنم بخیر این کلمات را وقت شب در هنگام آمدن روغن یکدیگر میکوبند میر محمد علی راج سے
 خط سیاه ترا دره نیم سیرا کنون به نطفه بجان نیت شب بخیر کنون به کمال نخبه سے طمع خوش سے
 ندامت نرا که پوز خوش کرده است خوشی من به صاحب سے یوسف تانست از بخیر تا هر حلقه اش
 رافت او رکه بود بر او شب خوش بادین به شب شدن کنایه از آخر شدن ایام جو کزانی
 افزون شب کردن و شب ساختن کنایه از محبت داشتن شب با کسی درین تغیر بر اوقات شب نشین
 باشد طرازان نامش همسانه الاصل سے بان زلف بریشانه که در سے ۴۰ بایک روز شب میزن کرد
 نظامی سے سوار شب خون چو از تافتن به بر اسود آمد شب ساختن به میر خسرو سے خلوص سے ساخته
 شب کردن به مادر بر به طلب کرد و سولانا کاتب سے کردم بدوق و شاد و شبنم برکان
 کوشش به صحبت بسم خوش ایام سنار به شبنم بختن معروف که اهل شبه آزا بو ته گویند
 بهای سے مخفی و موقوف بوداده شب حامله است تا چه زیاد یعنی شب حامل جو در شاد و شبنم
 کنی که جادانه که فرود از نیک به چه خواهد زاد پس در هیچ حال نا امید نباید بود شب گریه کوری فایده
 حسن آنکه هم بسیار بفرستد آید شب بر روز کردن و بر زرد آرد دن تمام شب بسر بردن شعله و جی جهر
 شیخ بجا آن مار یکے روز آوردن استمال فرموده اند سے ظلمت که عاشق را از چهره منور کن و تا
 جنبه روز آرم تاریکی شب آرا به مولانا سانی سے شب آبرو بودم من مقبله سے بجران
 تر شب بر روز کرد سے استلا سے دیگر به صاحب سے دیدم گفته شبنم سے جراح به شب بر روز
 نردیم زربای جراح به شب در میان حامله بود شب کذافی السرور سے زینر شاد از جاکه تا بجا
 که شب در میان توان رسید ظهیر الدین فارابی سے دنه که خالی درجه سیمین او جرست به کان سیم
 آله به تو شب در میان دم به بیض از سے بزم وصل هم پوسته از راه سید روز که در آن بوفا
 شب در میان بودم دور از هم به میر خسرو سے ده که شب در میان کم مردم به از تور دور کرد
 بسر برم به خواب کرد در دیده مردم نشنت به شب لیان کرد در مردم بخت به شب بر دست این
 در سر جنگ آمدن یعنی پیش از شبنم بفرود دل وضع سرور به شبنم شدن در این عربیت و

عربیت زما سیان بستے گمان بہت مال نماند و صفت دہم وہ ہے لفظ نیرا نہ برہ چاچی سے پہاڑ بہت خوب
آفتاب رابر شام بہ صریح بانو کو یوم کہ نسبت نیک و شہیدہ جو ہستان بسوے تھرشاہ کو نظر
رفتہ سوسا سمان قادی کلہ مع ایبار الفاریسی شیش کبیر تین و تین غنہ ہرود کہ در
یوہا سے سرور زما سے جاہ افتہ شیش نیر علیہ آن شہلق بیسے دظاہر لائق ترکیت مانو تہ
یزوے سے زانہ بن کہ سر پچہ ستم ہر دوم بہ بیخ کوشش شلم ہیریزہ شہلق بہ مع التار
الفوقانی **ششاب** مقابل رنگ مقنا بے نیر علیہ آن شہید سے پچوے سے ہر گرن
جانے نما با در انجشد رنگ بہ کہ زور صطراب آروشتا ہیا سے ما بہ رہنے دویرن لفظ کردن
و کرفتن و اندوختن و داستن و آدرن بہ ستم کل و بی شہدک ہسم آمدہ نظامی سے زہر قبضہ خنجر سے
و ششاب بہ برادر وہ چون اثر ہا سوز خواب بہ سکندہ تبار کے آروشتاب بہ رہ رہنے
خیر یا بد ہر آب بہ خوب شہیراز سے از گشتہ خورہ میگرد و همچون باد بہ جہ نوان کرد کہ غریب ششاب
دارد و صاحب سے لیکہ آن سید او گرد و قلمن دار ششاب بہ شیون زنجیر سے آیر ز جو ہر
تبخ را بہ چ ششاب بہت کہ ایام بہاران دارد کہ زہر خنجر صدہ کے جرس سے ہی آید بہ تین ناسے
سے مت نازم رسد غلاب گرفت بہ شوق در کشتہ ششاب گرفت بہ دائر ہر سے سے از خوردن
شہن راعلیت رہ سپارم بہ نور ہر رنگ ہر زہر ششاب کردن بہ بیخوے سے بغال
زنج و غم دست در صواب بہ سفر کزیم کردم سوسا ریل ششاب بہ سمان ششاب برق
ششاب بر غر فطرت سے از بسکہ کندہ تو برہ برق ششاب بہت بہ صید از نفس سوختہ برسیخ
کتاب بہت بہ ششاب آلود سے خردار دکشائے از زو سے وہ نش دارو بہ بسوی قادی قادی
ششاب آلود ہر شش بہ ششاب زدہ و ششاب خوردہ ہنہ دجید سے خوش از درم درآمد
جانان ششاب خوردہ بہ از بادہ رنگ مستی از شہلہ تاب برہ بہ صاحب سے عوق یہ رک گشتہ
سید و ششاب زدہ بہ لکناہ کرم کہ این نقش برابر آب زدہ بہ ششتر ہمتین ترجمہ بل و جل جو قلعے
سپہ سے وہن از قلم بسکہ دارو بر بہ چاک افتادہ ہر شش جو شتر بہ ششتر غلط آدم قوی از کشتہ
برنجات سے ہر معشوق عرب زاوہ سوار جاز بہ یک ششتر غلط رستے و نیل کرے باز ہشتر دل
کنایہ زہر دل رہے طرطاب اہلی سے طالب ثبات ملا جو ہم نسبت جیف بہ شیر زہر و یک ششتر
دل قادی ام بہ ششتر کہ کنایہ از قول و فعل بہتہ ایچہ از علیم و نا علیم دناسب دناسب ہر کے
سے ششتر چون مست کردہ یکبارہ بہ ششتر کہ بہت کار برد شہید بہ ہر خوردہ کن رنگ و
بوزہ ایوان ہنہ بہ ناز ششتر کہ عالم رہے بہ طور سے سے ششتر کہ بیخ کردان یہین بہ کنایہ
آن برود شہا گردان بہ ششتر عجرہ ادر متع الو قوع ہر کے خبر از سے سے ششتر عجرہ ہر گشتہ
جہان بہ ششتر عجرہ بہت حرف سایدان بہ ششتر کہ کنایہ از مذاق کہ نہ ہر ششتر سوانی و ششتر

سواری کنیاد روز و خوردن زیرا که در سوار شتر که عبارت است از سفر روز و خوردن ساج است و
 با بر امتداد نینیمین سلیم سے خوش آمد که در دور همه عمر به جز در رمضان شتر سوار سے قبول سے بود و اگر
 با نصف پیرب روز و در با به خوش ماه سیام و طفله و شتر سوار با به شتر جاد و صورت شتری
 که حیوانات دیگر است او باشد ملاحظه فرموده انشاء آورده جازه این کو بطرح لغت جمع حیوانات
 تن که است چون شتر با و مطاب اینسان هم نشسته از خاشاک در است شتر خانه مرد و شتر خان
 خدمت انحضرت آن جابج در کار استمان را یعنی سلیم سے بجز از موج وقت حاش به سید به یاد
 در شتر خان نش به شتر فحشین بجز عیت برده بخار مجلس قرار ده سے تلاش کام نه ارم بر سے خوش
 سلیم که در عامین از نقش دادن شتر است مع الحار الملهک شتر با تحریک رو سے کمان
 شتر که است مدار الا فاضل به کسر سکون و دم سس که در زنت مان کو توانی گویند شتر و به نمینی شتر
 فارسی است مع الحار الملهک شتر با نفع تحت از هر ضرر چون شتر مر می تحت کسر و شتر کمان
 می تحت کمان در زمین سخت چون در نه کوه و کوه و مخفف شتر شتر شتر سه در کوه سبز نه در بان
 شتر به مع بوستان خورد و در مع به حکم سوزن به زمان برین نه جاسد تور سده به سید و
 سنگ که اید منخرت اسر شتر به انور سے به بود کرد شتر از تابش کر تابش به با بیان
 بیرون فتند از خوشش دریا به شتر به مخلص کاشته سے شتر کار تحت برابر چند به سفیدیم به
 نامیم در کش از شتر کمان خوش به مفید سے اید شتر شتر سے ادم نیت به در ذکر
 بیچکس سر ادم نیت به به قله کون نظر سازد بکس به چون اید تو پارده خوار در عالم نیت به مع
الذال الملهک شتر با نفع و تشبیه و اینها تخفیف مطلق تشبیه ان دور مع حلق ناصر سے
 استخراج شده و احد به بیط است طالب کلیم سے کلبا تک نمر ساز ان شده سے بلند دار و به از خوش شتر
 تا عرض این نیت که در نه به دجید سے با ایل در در زمره شده نیکتده به دل بیلان بنا به مقید نیکتده
 ظهر سے تن بره سیلاب بلایت سدی به از چنگ تحت شدت افغان شده سے به تا نیر سے
 شتر که کمنه نش بود شتر ساقی به بر کردن کعبه نیکتده و رسن به و وجه تشبیه ان شدت در شتر
 است که صاحب مذاق سخن چون بخور میسبده نذت ان بر میبارد طبیعت متوجه لذت نه کوره
 میگردد و بسبب آن در خواندن در حاکمان میشود دنده اور سرات کلفی سه میده و این دهان
 و در بر کمال در پیش منی در در سخن و بنا بر ان اینجالت از سخن باشناسان این به بسیار ناگوار
 است شده کن یعنی مبنه کن مقابل است کن دیزر کوبنده فلان کس شده مبنه سے استبه است که دست
 فلک با دیزر سے یعنی جابه و مبنه سے بر خود چیده است در این از اهل زبان به تحقیق بو سینه نیر نجات
 سے محفل پرورد جو است تقاضی شده کن به نرم خوابه خور است چای شده کن به ظهور سے سے
 ایوان تو کعبه عالمی نفاذ عیش به خبر رشید کباب سایه دیوارش به از نمره صبا شده طنبی استبه است

بسته است + از کنگره های اوست برسیقارش + شد مخالف نموده اصول ناوخت مقابل شده موافق
 و این برود اصطلاح کشته گران است اما اول را در یک نام موافقت با حرفت یعنی اواز غنچه کردن مستعمل کنند
 و ثانی را در یک نام مخالفت و دیگر در اصل کسر لام و کاف فارسی است و لوطیان در آن تصرف کرده گفته
 یک کاف تازه و تقدیم آن بر بون استمال نماید میریجات سے لکھنؤ برائے برسر خاکش انداز
 بعد از آن شد مخالف کشتن و پاکش انداز مجسم تاثیر سے بسکه اوضاع جهان شد مخالف برداشت +
 تمام طبعیور لکھ بر خرق طبعیور زند + شد پہلوان اواز غنچه لیت که کشتن کرد اول کشتن گرفت ملاحظه
 گوید شد پہلوان را از زیر دستے شد روح خوانم و شد در رفتن بناز و غرور خرابیدن برود لفظ عربی
 و فارسیان هر کدام بنی شان و شوکت و تکلف و تحمل استمال نمایند تاثیر سے لاله زبان دل شود بنده
 رنگ آل تو + خامه بشده و درودگر و سر نهالی تو + شده مزار اجداد یعنی قبول سے نئے از کب
 استمداد گردیدم قبول اخرا + ز فیض ابد شد شده کو بر نیکشتم + با با قافانے سے قبائے سبیرا
 در خور بود این شده فعلی + که همچون آتش موسے ز مردمانے تا به + طرا سے نزه ام سر خراز
 شده سیلابے گشت + بسکه در چشم نرم غنچه انداخته شد + ابر اسیم اویم سے گشت رشکم
 ماتم لڑچیر که میدارے بگو + شده بر محل مردان مشکتاب + کنگره + طاهر و حید سے تا بهما کشت شده
 چشم شننا + خانہ دل رشده بر گل بنا + و نیز گیونید که فلانے شد سے خود بچید است مع الرار
 المہملہ شراب بالفتح نوشیدن و فارسیان یعنی با دہ استمال کنند یعنی بیالہ شراب چشم
 محبوب مجاز است و از فرنگ یعنی برید سے معلوم میشود کہ اختراع شراب فریدون کرده و نزد بعضی از
 نخرعات محلیہ خواجہ سفیر از سے راه دل عشاق زردان چشم حمارین + بند است ازین میشود کہ مت است
 شرابیت + میر مزے خطاب عشوق سے بسیار عود و پیدہ یک شراب فصل مرا + کہ من سو ختم ز بھر تو
 یخد آتش عود + شراب مندر میر خسرو سے نا خوش نوالہ نم ماند است در سردل + ساتی کرمه حورایے
 بزود دستہ شراب + و ذاب خوشکوار پیش کنبہ دو سالہ از صفات راست در لفظ پیرون و زردان
 و خوردن و نوشیدن . و کشیدن . و گرفتن . و خراستن . و دادن . و سوختن . و درختن . و در نوز و در رفتن
 مستعمل پسین در لفظ تال بوقافانے گذشت و مزار صاحب سے فیضے بزود از سے کلر تک تو بہا +
 چون لاله در بیالہ من این شراب سوخت + زلال سے ز رنگ کستان حوز و کشتہ بیہ + شینم
 آشنایو سے کبابے + حسین ثنائی سے شادان پیش کے جہان با سہ جہان امید عیش + کاسمان
 بر شادے رے تر پہے یزند + طہورے سے بنے تو خواب کستان تو شر پہے نرندہ + کز خست
 کجڑ خویش کنایے نرندہ + چون بیاد شراب پیام + درودا بودہ ناب پیام + شرابا جہان
 شرابے کہ در خای کشیدہ آشنہ دان نسبت با زری ہر شد عرسے سے بر شہ باک مدارین شراب
 خانہ رسان + کہ بیت خوردن این با دہ را بیانیے + شراب بختہ ہم سے کجڑ شراب سیدہ

۱۸۶
کتاب

که از شراب چایه نیز گویند و طبع بر همان می بخشد که می بخشد خوب است ملاشانی لکوسه خون بکشد
 از آن رخ و من میروم ز پوشش مسته دیگر است شراب چکیده را به شراب موصل بفتح نیم شراب است
 که در کیمیا آن چهار من آب و غل کنند و این برود نته از کشف اللغه منقول است شراب شیراز شراب
 شیراز است و شراب ترکمانی اول را در شیراز دانسته را در بر کمال سازند طالب نسیه که گفت
 چشم تر بود من نمیداند و فرنگی قدر میداند شراب ترکمانی را در سیل منقذ نظم خواجیه
 حافظ باش که نشاء پیش بود شراب شیراز است و از عجایب است که ملاحظه فرمودید بعضی از
 رساله های خود آورده که شراب گویا در کتاب قندهار چه کتاب قندهار است شهرت دارد
 خصوصاً در کابل و نواح آن لیکن خصوصیت شراب گویا در کشور است از نسیه معلوم است بلکه
 زمان آنجا در آنگ ای ضرب المثل است شراب گویا در کتب فارسی و شراب شکر در شراب قندهار
 یعنی دین ایچ نسیه است و در عرف این دیار قندهار گویند طالب نسیه قندهار برار نسیه
 انکور کن که طایب است شراب قندهار در استان خرد دارد و ملا فاتی زردی است هر چند شراب
 شکر شایسته است اما کجا بشیرد انکور میرسد و بر یکی شیراز است و ترانه خالی بود در این است
 شیرین پختند نسیه و میوز و شراب شکر و صاحب با دوه انکور در آب خضر و کوشیده
 است و مرد دل در نسیه پیش بر کس شراب کور خورد و شراب کهر با نسیه شراب که رنگش
 زردی زنده سیل است از خوان کل میکند و باغ من از زعفران و جیره نسیه از شراب کهر با علم
 شراب نسیه در جبال نسیه که او وی تقویه مسته در آن انداخته باشد چون بیخ نسیه و جرز و نسیه
 درین مقابل بود بے نسیه است صاحب نسیه که گم خوشی را بر کس کشید و زان لب نسیه
 شراب نسیه در کوه را به شراب صبح عبارت از شراب نسیه که بان صبر نسیه که صاحب نسیه در آن
 چون شراب صبح زده های نسیه که در آن و کره تا چند در کجا بے چون آب کهر با نسیه شراب زده بے
 آمد از شراب که صبح رغبت بان نسیه باشد بفتح و عطر نسیه که نسیه که نسیه نام نسیه شراب زده
 یاد نسیه نسیه را از نسیه من بردار و نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 شراب زده و شراب لب شیرین نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 در لب شیرین بایه شراب که نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 اهل خود که نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 حسن بفتح نسیه ز خود که نسیه نام دارد وطن گزیم نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 شراب زده نسیه شراب نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 بدوم نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه
 و شراب نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه نسیه

ذوق می شبانه راه لب بکشد و باز کن قفل خراب خانه را عثمان بنیامه سے شرابدار شدو جادو دار
 مشرف و دخل و وکیل خرج شد و که خدا و خوان سالار و خواجه شیراز سے رسم که روز حشر خان
 بر عثمان رود و تسبیح ما و خرقه رند شراب خوار و شراب انداختن و اکلند شراب با صفتن صاحب سے
 گر نیندازد دستم بر نو بپار خود کند و در خزان هر کس که تواند شراب انداختن و طعم خراسانی سے با ده کرام
 است بزم عیش با افسرد و نیت و کرده ایم از خون جو حے شراب اکلند و ایم و تا که با بلبل شیرین است
 از مے کم شود و با سیه بخان عشق از کل شراب انداختیم و یکجے کاشنے سے به لمن که نظام یک شراب
 انداختن و بیکشان صد بار نهندون از شراب افتاده اند و شراب تروق بهر دو قاف و فوج را کے
 مہلک شربے کہ یکجے منع حکام و سلاطین کتر برسد از مے محروم نکا شمس شدم از منع رقیبان و باند
 شراب تروق این با ده گران شد و شراب و شراب با نجر یک بشماره که انے الکتر و صاحب
 منتفی گوید شراب با فوج بار ہے انش شاره و در حد صاحب قاموس بالکتر گفته دین صبح است اگر چه
 اول شہر است انے ہر تقدیر شوخ با خد زنگ از صفات در زخم شکوفہ از تشبہات است و لفظ
 انجمن و افشا ندن و در تخمین و کشتن و در خاستن و گرفتن و وزدن و در چیرے مستعل حکیم زکاتے
 در تعریف قاصد سے ہوار امید رہد و کام یزد و شراب در خرمن آرام یزد و حاجی محمد علی صفایا سے
 سے عالم سوز است نامی با بد کشت و ہاشد ہمہ شراب میباید کشت و چون نفس مطیع کشت این شہر
 آمد چو بر او مار میباید کشت و ثنائے دل ز بیم چشم تراش گرفتہ و دیگر یک قطره نشاء شراب
 چشم و طالب آئے سے ما شراب سے ز دل سوختہ انجمنہ ام و استخوان بندے افلاک ہم بخیم
 صاحب سے زرد سے گرم کہ در جان شراب گرفت مرا کہ آفتاب قیامت بر گرفت مرا و کوی سے
 ساز نہان را بیل کہ رسواست و بیاض کل کاغذ ز شراب پیچ و عشق از خرمن ما دو با فلاک سازند
 آنقدر رفت کہ از جانز سے بر خیزد و شوکت سے ہشب را بیاد نسیم خرام او و برگ شکوفہ شراب
 از نخل آہ ریخت و شراب یزد و شرابستان و شرابستان ہر کہ ام معرفت میر محمد زمان را پیچ سے
 ہوس محشر استان شکم و نگاه در اسپن جان شکم و طوری سے روزن گلکہ خود مگر تم تیف
 ہر و پیچ از شغلہ ام شرابستان کشت است و صاحب سے نیت آرام در ان دل کہ ہوس بسیار است
 شراب یزد و شغلہ جو خس بسیار است و شراب شہن بیخ ہر دین ہر دور سے مہلک اول و توف
 و نامے مفتوح و موعودہ مالعت کشیدہ و آخر لون مقدرہ کھنفس و ہر اول فوج کہ اول بر مخالفت و بزند
 و جنگ اندازد و این لفظ ترکیب کہ ہتے البرمان مشرف سے آغاز ملاقات بیان کن ہوس و
 شراب شہن معاشرت عرض و ہر است و ہر جیدے لہرے سے از پنے جنگ و ہر شہن صفت
 ترکان مینو و قدر شراب شہن و فوج کا شمس طرح است و شراب الہود عبارت از جہان
 خوردن و کم کم خوردن شراب جو ہر دوران نترس مسلمانان جہان شراب خورد و کم کم خورد تا مانتے

ظاہر نشود سانگ یزدی سے کئے تاکہ کند شرب الیہود ازیم رسو سے یہ ایام برکن ایک ساتیے
 کو کاری پاس دارم و حکیم شرف الدین شفا سے خست زشتے تری و از قرین و محو شرب
 الیہود و زیر زمین و میری شیراز سے توبہ بر شرب الیہود زابدان و شرف سے جو رندان
 بر سر بازاریے با یکشیدہ شربت از ایجات مقوم و غیر مقوم و مندر سے از پیر سے کہ خوردن آن
 یکبار بسندہ بود درین مجاز است و با لفظ نوشیدن و خوردن و شستن و دادن مستعمل سیوم و شربت برنج
 ز شستن گوشت و ددم و لفظ شربتہ یا یہ خواجہ جمال الدین سلمان سے مراد آب محرق ہنغار و بکوش
 یک شربت آمودہ و نظامی سے جو دلاب کو شربت تروہ و از این سر شانہ دران سرودہ
 کمال جنبہ سے شربت و در نوشیدہ کہ نوشیدہ می و انتفا سے بیجا و دم او کند بہت ترندی
 از شربت طیف و شربت لاس کایا از شربت شیران و از شربت خضر و شربت حیوان کنایہ از
 ایجات و عطیات لفظ سیجا بر خوردن شربت شیخ نیاہ تغلب بہت سے حیات از شمارم کر
 خوردے بستامد مانتے و بجای میفروشم شربت خضر و سیجا را و طے فراس لے سگر نوایے
 شربت شربت حیوان رکعت و خضر را کہ ہمار تو فرما جو دیدن و شربت دار کے کہ وہاں و اجارہ
 سازد و انواع حلوا با بیروہ و عرفہ حالی رکابہ اگر کوئید سیفے سے شربت دار و شرب بہ دل بائنا
 مردم در می نزارد و شربتہ دار من بہ شربتہ نوسے از زرد و آبیو تا شربے کام وہ جہان بعقد
 لذت و از شربت شرب خورد شربتہ و وقتیست بہیچہ مثل عم زیمان و نوسے از رنگ شربتہ رنگ
 شربت و عین شربتے علقہ کہ رنگ مذکور بود و اینے از اہل زبان بہ تحقیق پوستہ الحاشیہ سے
 عین شربتے شربتہ شرح با فتح بیان کردن دکشا و کردن و باللفظ دادن دکشا کردن و دوشستن
 و گفتن مستعمل از صاحب سے تر صر خوشید بہت اہل تلمہ جہان صبح و چون تو نامہ داد شرح نعمت
 الوان صبح و خواجہ شیراز سے بہا شرح حال تو دادہ در ہر فصل بہ بہت ذکر جمیل تو کردہ بہر باب
 ہر شنبے درین رہ صد خبر نہیں است و در او کہ این بہا شرح بیان نزارد و نظامی سے گزارندہ
 شرح شائشی و جنین داور رسندہ را اسکے و در بعض نسخ است گزارندہ باج شائشی و
 بس از نامن فیہ نیات شربتہ کشف خواندن دالت کردن کتابہ از زیادہ گوئے کردن و کلف
 حرف زدن سیکہ شربت سے بر صحت رو او نظر کن با صبح و بسیار لگوی شرح کشف خوان
 اثر سے لب بہ بند کشف ای صوفی کہ تادم زرنے و شرح کشفانے زہرت ہر یک کشف کردہ اند
 شربتہ و شربتہ کشف شربتہ ہوزن ہر زہ مطلق حیوان نوسے و ہیب و تخفیف شستن ک برتہ
 دندان جانچہ در سردی و شیبہ و تخفیف صاحب برمان کدورندہ است غایترا شربتہ جانچہ
 از مویہ الفضا نقل کردہ و تخفیف صاحب جہاگیری کہ این لفظ را نیز شربتہ و بانک بر سابع و دیگر طلاق
 نمند کہ بجای میروزے سے زبیر سیراز کشف ددم نزنند و نہک شربتہ و پیل و مان شربتہ

شیر و غیرین + فردوسی سے خروشید و باذریبان بہ بست + ابر پشت نرزه ہویان بست + برابر جاک
چو شرزہ پتک + خردشان کیے تیخ بندے پتک + ششتر با بفتح عجد و پیمان و با لفظ کردن
ستمل میر خسرو سے زان و شتر طے کہ شاہ و رخور کرد + کرد زیادہ ما وہ را نکر کرد + و بمعنی طور و طرز استعمال
فارسیا بست نظامی سے لشکر طے کہ نام جان خود جا او + کہ برگزینا نام سرار ہے او + شریع و شریعت
با بفتح راہ راست و با لفظ ہا و ن کنا یہ از ایجاد کردن میر منزے سے مگر خزان بزبان نر شریعتی نہا +
کہ و بر ہمہ عالم باح خون زان + نندہ خیز و ز چینی شریع کہ عشق تو نہا و + کہ خبر باہ ازین خصیت تو خواہ
ہام + شرف با تحریک بندے ہ بزرگے و ملحوظ یا بزرگے کہ از بہت پدران ہند و جایی ہندو این
مجاز است و بمعنی اول بالفظ یافتن و کردن و در آشتن استعمال میر خسرو سے تمثال من از نور ہے بکف
کرد + کہ مر با نور خوراز و پے شرف کرد + نظامی سے شرف یافتہ شتر سے از حمل ہا کرانیدہ از
علم سوی عمل + میر منزے سے آسمان قدر سے کہ تا گشتہ وجودش بزین + از وجود او شرف دارد
بر آسمان + تو ان شاہی کہ از شاہان بود قدر شرف دارد + بکین و تیغ و تاج و تخت کلک و ملک و پے
زین + شرم با بفتح جیا و ستیزہ خو سے از صفات است و نفی من لفظ ہے آید و مجاز جز سے
کہ از دید نفس شرم آید و نندہ اطلاق آن برزہ آد سے نیز می کند سوزنے سے شرم من تا بحد شرم
بکون زن او + تا مانا از من این شلخت بفرین بے شرم + فردوسی سے جستم بفرینت از شرم خوش
بریدم ہان و زان شرم خوش + و بمعنی بالفظ برین و بمعنی اول بالفظ کردن و نہا و ن در آشتن
و خوردن و کشیدن و سگستن و بکین و با ضیق و باریدن استعمال پسین در لفظ دارد کہ شست صفا
سے کہ کفہ است و در بر سجدہ باران یہ کہ شرم حسن نزد سے نقاب می بار و شرم از نگاہ آن گل
سیراب میچکہ + زان تیغ انقدر کہ از آب میچکہ + نشانہ سے از فریب و عدد صد بارم بخاک خون
نکر و سے شرم یکبار از اول امید دارم + از شرم شرم محلسہا نکست از شرم ہے معنی است + خلق
چون زعفران از بسکہ خدائید + انور سے سے جتد بے برگ و نور صبر کے شرم نہ + عاقلان
جامل اندیشہ باشند بر سے + در بزم شرم بردہ از دانش در خزان + در بدل شرم خورد و از او برور
ہار + سے حافظ خام طمع شرمی ازین قصہ ہار + علت صحبت کہ فردوس و جہان بخوایے +
تا بر علی سے نو بگستاخت شرم از رویے زمت میکنم + صحبت ہائی پریش از شرم میکنم
شرم بر رفتن خویش شیراز سے بشرم رفتن یا من ازین اندام + برون بستہ دل از غوان از ان عارض
شرم مند کے یافتن منگہ صفت سے چہرہ می تراستے ہر روز بر سنگے و گرا + بار ہشتمند کے یافتن
زناک آیز رفت + شرم ساختہ شتر سے کہ بظلمت ہندہ دور واقع ہندہ و قریب با معنی است شرم
صنوبر و شرم صنوبر کے عطیان ملائد سے سے بجز شرم صنوبر کے کہ کبر و دست + تا قیامت
میوان سرور گر بیان در شرم + صاحب سے دارد ہنوز شرم صنوبر انکلاہ + پیمان من خلوت

آئینہ میسر دوہہ واگر کفہ شود کہ در بیت اول شرم حضور کے باقی تکیہ است و جمیعت شرم آلود و شرمین
 و شرمناک و شرمین و شرم زدہ و شرمسار و شرمندہ یعنی لیکن انقدر است کہ اطلاق شرمندہ بر خجاست
 بار تیسارے سوزاوست و انہا تہا و عباد و استمال یافتہ بر خلاف شرمسار کہ اطلاق آن بر عباد واجب
 است و بر رب العباد و بعضی اعضا بلکہ اطلاق سایر کلمات مذکورہ برین برود مستلزم آمدہ و شرمسار شدن
 در رخ کے نیز محاورہ است بر شرم و سوز و توجہ قلب من آید بخار و توجہ شوئے در رخ من شرمسار
 شیخ شیراز سے کہ میں دلطف حد لوندگار و گنہ نندہ کرد است لوشرمسار بہ صاحب سہر سے
 کار سے کہ از کردار خود شد منقل بہ ابر رحمت از جنین شرمسار خویش نیست و مدار بوسہ از ان روئے
 شرمناک معنی کہ خورشید ازین چشمہ سار بر آرد و از حجاب حسن شرم آلودہ سیکل ہوز و بید
 بخون سربہ پیش انداختن بار آورد و روئے شرم آلود از یورنے کیر و بخود و شرم بکاہ رارہ
 نیست و استبان از ہر جہہ و شرم و جا چہرہ میرم مثل است بہت رخسار از حد بردہ از شرمین تر
 باز کا پنے سے چشم از برنی تو لیم و رشت و دید کہ شرمناک من چکند و عورے سے بگرم بوی
 من در رفتار معنی و شرم بکنی من و را فادہ شوار و خراب شیراز سے سے شرم زدہ غچہ مستور از تو نہ
 حیران و مجمل زگرگس نمودار تو و کل بتو کجا ہوا ہر کرد و کونوار مدد اور دوسہ نور از تو و حضرت
 شیخ سے بخورے لب شرمناک از زبان شرمین دارم و شرمناک نام چشم حجاب آلود و انازہ ہوا
 با لفظ کشیدن بعد از استعمال ابر شرمسار سے سے بیکندہ سر شیش بالایش و شرمسار کوفہ کو نہ
 خویش و شرمسار مرد صفت ہے شرمسار حسن ایفح سے زلفت اور از بردن دل غیر
 موبو شرمسار بایستہ ہے شرمسار و شرم سے از زبان شیش در صورت چمن اکنذہ شور و بلذت
 ہلویکے گو فرمان شرمندہ زبان و شرمسار کاہ و شرم جاسے جاسے شرمسار تیر خسرو سے جانے
 کہ شرم جاسے آن نوش لب بہت و بر چشمہ خورشید نشانے زشت است و خالیست شرمسار
 ایسہ کہ کراد و در چشم بود دیدہ نباشد مگر او ہیا رب جہ معاست بران تختہ علاج و بیک نظر چند
 حرفت بار یک براو و جاسے کہ گس بلغوز از شمشید و فاشس کس استامی نژد و جب است بہت
 نام شہرے از ایران ملا مقید ثنی سے ہے شام شریف طرہ مشکنت و دسے صبح نسا بورج نکنت
 خالی نوزح بخش ترا شام ہرات و سر مند سواد کا کل بر جیش و دقوبے است سلطان
 مصر را منزل العمل ساختہ بطن بعد بطن بطریق توارث تکفل امور ریاست کو اند و در جماعہ شرفا
 مکہ کوینہ شریف مفودت ذرکت تواریح معلوم شد سالک سز سے سے شریف کوینہ مقیم دوم
 برین و ارخان از بہر مانا قوس زمار آورد و شرمیان بازی شریان رک دل شرمین صبح دوسے
 از شہیا است طالب سے اطفال کہ شرم اہدت و شرمیان باز سے کہ شہ بازلت
 شرمیک اپزد و لبکون والہ برد سے اور شیش من ارق تصور کشتہ مذکور شرمیک اپزد و

میری شیرازی سے تنگ بخشی است مانع در نہ از طوفان اشک پشت و شوے طرفه میسده اوم
 این افلاک را چه صاحب سے گر عاشقی ز کرد علایق غمین مباشش + کان لعل آبدار و پشت دشوی دل
 حکیم سے ز سبیل اشک بخان پشت دشوی دیده دم + که بر نظاره فریبے بخت از نظرم پشتند و
 دشسته عذار کنایه از صاف رساده رو کے صاحب سے آن را که ز کیفیت دیدار خیر یافت + پشت
 عذار کے نظر عالم آب است + پشت شدن عمل میت با فن و نعت خان عالی در پادشاه نامہ در حق اعظم
 شاه مجامد ارشدی آنقدر شناس + نمود کے چشم بر آبلے زر طاس + ہانا پیش او چون رفت
 بگریت + کہ خواہی پشت شد تجمل از صیت + پشت کے الفاظ کنایہ از سلامت الفاظ و ذرا لسان
 تاثیر سے صدف بکوشنکے الفاظ است + نیت خبر معنی تر گویش ادب سخن + مع اشکین
 المبعوض شش با لضم عضو مودت کہ از آواز سے یہ گویند شش کاسیدہ کنایہ از بدل نامہ و
 شش پستان کنایہ از زن پیر کہ مثل شش پستان نرم پشت و ششہ باشد خاقانی سے خلیق است
 شش پستان زن سے روئے و سے زخمی تھے + مہم صفت آستینے عیسے دستان میں درو + شش کا نفع
 عدد مودت و کما ہی بر عدد و شش نیز اطلاق کنند کہ عبارت از سادش شہہ علامتہ جاری در تاریخ
 ولادت پھیر الدین محمد بابر پادشاہ سے چون در شش محرم زاد ان شہہ مکرم + تاریخ مولد شش ہم اشش
 محرم + شش آواز زرد بازو نیز بازندہ کہ شش ہرہ گرد مثل گوپے در برودہ دست بگرد از بر دستے
 شہہ عدد در ہوا اندازد و بگرد شش را چنانکہ یکے از انہا بزمن بختہ لظافے سا برون آمد ز پردہ
 سحر سارے شش از آریے بجای شیشہ آزیے + شش باکو پیر کنایہ از سیارہ غیر آفتاب
 خاقانی سے شش باکو پیر کردہ ہر صفت + عالم تو دید صفت در صفت + آرزو بر حسب قرار داد
 عرب آفتاب نیز نونٹ سماحیت لیکن چون مقام صبح آفتاب است اور انہا لہر لعل و سایر سیارہ است
 نزلہ بانوان او خیال میکند و این ادعا کے شاعرانہ است نہ اصطلاح شش پر نام سلاجی و جید در توجہ
 دے بر شش اخذ و شش از ان راست کرد + کہ از شش صیت بزند و زبرد + حسن تاثیر در صبح سلطان
 صین سے عم نامہ دشمن سید رود + لبتہ است بال شش بر او + میرزا علاء الدین فارسی راجتہ از
 شش بر صیت شکوہ + مورچہ زلزله در ترقوہ + اظہر سے قہیام صحت ملازمان شش گفتے گفتہ
 سے از چار طرف دو تونہ باز است + آن بچہ کہ شش بر کہ پشت + اشرف سے چون خانہ سرک
 ز نور مینود + از باد شش بر عفت بر بیان برف + شش پنج نوے از قمار دین کنایہ از عرض
 نعت کسی کہ ہر چہ باشد در معرض نعت آرد از شش پنج زن گویند شش پنج یا کنایہ از محیل و مکار خاقانی
 سے شش پنج زمان داو برودہ + اما بچہ نقش یک کشمردہ + میر خسرو سے تاسیہ سے ہر صفت زرد
 نقد عصمت فاد و شش پنج + شش قرقہ و قرقہ شخصے غلابے و پشت بس اظہر زدی گفتش
 تمام مردم عالم صفت قرقہ دارند در شش است بمر کے علاوہ پنج در از افساد و درین علم جان

جان داد از ان باز بر شخص حق اطلاق کنند قریباً شصت اول و ضم به آن سه بسکون بر اهل و غیره و بعضی
 قاف استخوان پس بود که از سه شرف الدین شقایق ششش قریباً غلام مہوسے کہ نہ کر می بود نہ کبری
 ششش و آنکہ بر اہل مہل و فتح کاف فارسی جزیری کہ در نوح خود تمام جزا بود و مافوق نہ ہشتہ ہشتہ و بقیہ تعداد
 درجات گویند فلان پخیز دو دانگہ است یا سہ دانگہ و چون کہ در محاورہ کامل عبارت ہستہ گویند درین کار شش
 دانگہ است ششش ضرب ششش ضرب دہایت و زرد مع الطار المہل شطرنج بوزن موی سترنگ
 یعنی مردم گیادان گیا بیت بصورت آدمی کہ تبار سے بروج ہضم دیند سے لکھنا مول نام درود نام بار
 سرف جرن اکثر ہر کہ این باز سے نام ایشان است چون شاہ وزیر و پیادہ اطلاق آن بر ہائے
 تکرر مجاز ہستہ و رشید کے گوید این لفظ مذہب سے عرب است و اصلش خیر ناک مرکب از خیر و نیک
 فارسی و ضم فوقانی یعنی عدد چہار دانگہ با فتح یعنی عضو کہ مجاز بر رکن اطلاق کنند پس سنی ترکیبے
 آن چیز سے بود کہ چہار رکن داشتہ ہستہ و ارکان این باز سے قبل و سب درج و پیادہ است و بعضی
 عرب صدر تک گفتہ اند پس رنگ بنیے مکر و جلد ہستہ و بعضی گویند لفظ مذہب بیت عرب بنت یک
 بشین مجہد و فغانے بنی بسیار الوان و تحقیق است کہ مذہبے لاصحت از ششترن بشین مجہد مفتوح کہ
 از ششتر بنی و ششتر دنون جمع و جی بفتح جیم یعنی فتح و حضرت پس سنی ترکیبے آن طغر یا فتن بر دشمنان
 برودند ہوا الا تو سے و باید دانست کہ پنج از کتب مذہب معلوم سے خود نام واضح این باز سے بکلام برود
 لام و ہر دو جیم تاز سے بوزن کجواج است گویند اول کے کہ ما ششہ او بود یعنی بلان تہانے بی سنی
 جیم اول صحیح کردہ اند با ستاد این بیت نظام استرا بود سے جہ سان باوہ مکر دم سب کام کہ زود
 درین زمانہ شود مات گر بود بلان ۴۰ دور یعنی تاریخ مسطور است کہ شطرنج را حکمی از مذہب وضع ہووہ
 بود بر ہستہ و لے خاطر مادر باد شاہی کہ گشتہ شدہ بود و او ازین واقعہ نجات تمام ایمانہ و بعضی گویند
 کہ حکم بادشاہ مذہب وضع کردہ بود و او پیشین و شیردان فرستاد و حکم سے آنجا در برابران بازی زد و وضع کردہ
 فرستاد نہ اول اشارت جان کہ اگر آدمی تہہ بیر راہ رود و خطا کند دو دم اشارت جان کہ اختیار تقدیر
 است یعنی ہر چہ قرعہ سے آرد نقش جان است و در نجات این خلکان در تاریخ خود آوردہ خلاصہ اش نیست
 کہ ابو بکر بن بھی المعروف باصو لے شطرنجی کان احد الادبار الفضلا شایر و کان احد و شترنی لک شطرنج
 لم یکن فی عصرہ و متلہ فی مرتبہ سے ان اکثر انس بعقدون ان لھو لے المذکور والذہب سے وضع شطرنج
 و سوغلط فان اللذہب سے وضع و محققہ ابن داہر زہندی در اسم الملک الذہب سے وضع کہ شہرام بکر بشین
 و قبل کان ملک اہند بومید بہیت و ہوا صحیح کما قال دیر سے فی موتہ اہیوان سے حرف لہن سے بہتر سب
 و حصہ بجادین مہلتین الادو سے ہنہا کسورہ و اثابہ مشدہ مفرودہ فی لاضرہ ہا ساکنہ و داہر مہال
 و بد الالف ہا کسورہ تم راہ داہر بہیت ملک الذہب فلا تحقق ضربہ غیر سے و جدتہ مضبوطا خط ان سب
 و قد فتح ابار الوحدہ و سکن اللام و فتح الہا و سکن الیاء المشاء من کفہا و بعدا مہا مشاء من فوقہا

ہستی و برین تقدیر را یہ کہ وہ اصل لغت مند سے بود و بعد ازان تفریق تریب کرده باشند بہر حال با لفظ با حق
 و جید و ستر و ستمی است و شطرنج گردن استخوان گنایہ از ساختن ہرہ شطرنج تیز بود و شرف نغزہ سے
 ساخت راجح سفید سے و در شطرنج ۴ حسب زبان را دوست بر زبان راہ کمالی اسمیل سے تا شطرنج
 پس از فائزہ شطرنج کہند استخوانم ۴ ما شائے تلو سے عشق از ان ہر کجا شطرنج ہست کہ تروہ مورہ
 عذر آید از ملک سلیمان با حق ۴ زلمای مشہور سے شطرنج غایا نہ پنجم بہ ازین ۴ جون با تورد و جہ
 شست زرد ما ۴ شطرنج باز و شطرنجی ہتے ظہور سے سے چین خلیل در عرصہ کار زرد ۴ نذیرت شطرنجی
 روزگار ۴ میرزا طالب بن حاجی میرزا جان کمال بیک سے شطرنجی روز شب برابرہ از روم و حبش
 کشیدہ لشکر ۴ ذوی از بسا کستری مردی دیدتے ند سے سرب است و شش شست رستے
 نیچے چیز سے کہ منوب ہند بعد رنگ سے او ان کثیرہ د آئینی درو طاہر است مع العین المہملہ
 شعاع بالفم رشتائے آفتاب تیغ و غیر ان و با لفظ گرفتن در قانون ۴ و کندن بستن ہر خسرو
 سے انش این مشعلہ نامہ ار ۴ بر تو شعاع انگذ انجام کار بہ عبد الواسع جیل سے قوادہ در رخ ۴ جون
 شعاع بادہ کلکون ۴ کہ شتہ از سر درون نسیم غیر سارا ۴ در ریش را الہ ہر سے سے چشمی شتہ زرد تو
 روشن چو چشم من ۴ تہہ بر وقت کسے این شتہ شعاع ۴ میرزا سے خود رنگ تیغ کہ ہوا از
 کہ شعاع ۴ گرچہ ہر گوہر بجان رنگ از شعاع خور قوت ۴ تا شعاع ریت تیر شاہ بوراد قوادہ ۴ ارس
 عود بلا عدل و اذان آمدید ۴ قوت سے از شعاع ماہ تو ہستہ کفن ۴ شتہ ششبارہ سے تراہ
 شعیہ ہوزن بکدہ باز سے را گویند کہ نو سے ہشتہ باشد لیکن او ابود کے باشد دین بکرت دست
 و شتر ان صورت نید و خاجہ بہان نمودن باز بگراں منہ ہرہ را در زیر پالہ ۴ بہرست ہر وہ تا تر
 از انجا پردن آوردن جنانکہ کے بنا بہ کہ بیدار ہرمان شودہ ہوا از زردہ مدین مال ہستہ ہر ابدال
 شعیہ است با بالکس عین در فار سے زیادہ شعیہ بار ہر سے ہملہ و شعیہ بازہ شعیہ ہازہ ہر سے ہجہ
 باز بگردد ہر نیقاس شعیہ بہن تاثیر شتہ از دتر زرد ام تو جانان ۴ سحر است صنون سارکین شعیہ
 بازہ ۴ مولانا مظهر سے دلبر من جو ہر بافت ز عزم سقرم ۴ در دویہ از سحر است سوسے شعیہ ہار
 کے ہنگام رشتہ رقص زرنیہ نقیہ ہمچہ ہر ہملہ نام شعیہ از بوستے ما ہوا سے جو خواہ شعیہ رقص
 زرنیہ ۴ ہفتہ کے بانہ زرد وینہ ۴ شتر بالکس کلام منظوم شمار جمع و تر ہانہ ہر بگین از صفات
 و عروس از شہبات است در نیقاس شتر ہم شتر سنج خور سے سے کن شتر سنج مقبل بیک ۴
 چہ عروسے آید ز غورتک ۴ حکیم سے کس ہر شاعر شاعر شاعرانی فقہ حکیم ۴ شتر زبان جملہ صیاد و صہ
 بستہ را ۴ کمال اسمیل سے عروس شتر زرد سیاہ کرد باس ۴ کہ در وفات کرم سوگوار سے آید
 شتر ادہ شتر ہر یہ کہ بے تامل و فکر کفہ شتر دوزین مقابل شتر آوردہ است تاثیر سے ز قید
 ساختے حسن خوش از ادا است ۴ جو شتر ۴ ہوزد شیش خد ادا است ۴ شتر سبب از عالم کو

سخنوں بسن تاثر سے حسرت بکلم زور سے مارا حوالہ کر دیا ہے۔ سب سے پہلے اسٹار بسٹیم بہ شعر و فن
 بافتح گئے کہ افشہ ابریشمی بافہ مثل نخل قطعی دزر رفت دامتہ آن وحید سے ولہم و شریبا قیست منہ
 کہ بہار ہند بہ شش کند بہ رہہ قسم نیت زان جا بیکادہ جو بودم سکہ سرور و عروس زان بہ جو بہ
 آبی جوشہ مسکلم شہد ز نخل خود بخود و درمہم ز دل کردہ تا ریح آب مرا غہ جو نخل بہریت خرابہ
 بہر کس جو بہار است آناہ رو بہ بہتہ راہ رفتہ دل از کار او بہ از دو عاشقان بہت در مان دور دہ ز یک
 ریشہ سوزد کل سنج و زرد بہ جو سازم بان یا زما ساز کار کہ بافہ ز ابریشم نرم خار دہ ملاحظہ سے
 اگر فوطہ گیر داز شرباب بہ شہور با کوشود و مو شکاف بہ شغفہ مطلق رو شغفہ و لذت انصاف بہ شود
 بسوے شعلہ و شمع و آفتاب ظہور کے شہہ شغفہ شعلہ تو شغفہ صقل آئینہ اظہار بہ وسیدی محمد عرسے
 ز تاب شغفہ ہر شغفہ در منتخب اللغۃ بافتح رسیدن چہرے پردہ دل رسوید اسے دل یا حجار از دن
 دل دور جراح یا ز کرد رسیدن دل بر اہمیت فارسیان با تحریک استمال نایبہ سیح کاشے سے انشا
 تیرا و کردند کیاک از شغفہ بہ اسے مسیحا کاشل ارواح ہم ہمہ اعضا ہے بہ شغفہ داؤن نبی مشتاق
 گردنیدن ملاحظہ اور تریف تفتہ سے مراد ہم آہوشغفہ داؤہ است کہ ہر نگاہ ان سیکلے فنادہ
 است بہ شعلہ م شغفہ سرکش دہیاک در کبر و ذبح خوار و جہاد سوس پوشش افسردہ عریان از صفات
 دوست و تنخ و خجرو شان علم نخل شاخ شاخ شاخ کہنت بنا کل ہشتم آب بویج جو بہار بظاہر
 کلاہ بدوس ز تشبیہات دست حزن سے عشق نیار و ہفت سیح و کے در ضمیر بہ بردہ کبر و خود شعلہ
 عریان او بہ فطرت سے دل افسردہ را شغوش سید است سائش بہ عروس شعلہ را در شتر است
 سائش بہ عیار حسن سرکش را محبت میگندہ کامل بہ طلاس شعلہ را پروانہ دست افشار میازد بہ
 شوکت سے تیر کل شعلہ ام بہ امن آہ است بہ در نظر داغ بچو لالہ سیاہ است بہ زلالے سے شاخ
 شعلہ آن مرے نشیند بہ کہ از آتش شہر چون دانہ چینیہ بہ دور تب کردن ایاز سے اگر ہر کے ہفتش
 شعلہ نکشت بہ شہہ سے خاکشش نکشت درشت بہ حکیم سے جو نخل شعلہ سیاخ جہان بیکالم بہ
 نہ کس بہار مراد بہ دنے خزان مرا بہ عاے سے سرگرم باوہ روز شدن تیرہ روز لیت بہ
 میاے شعلہ میکلند شب نما شمع بہ صائب سے در مجلس شہر آب رخ شہر مکن مجو بہ از جو بہار
 شعلہ کل کا غدین مجو بہ میرے کنایم تا بوصف از زبان را بہ باب شعلہ مشہور دہان را بہ
 ظہور سے در غنا سے آرزو در بر جگر حیدم بہ بویج شعلہ از دل جو شہبانی خام مشہور کہ از ہر دم
 کے علم شعلہ شد بیک بہ تا نگرہ کہ بر سر رضا کے منت بہ حسین ثانی سے ز اقتدار تو خود
 عجب اگر ایہ بہ سخنان شعلہ بجا ز نوک خار شکست بہ فیضے فیاضی سے ہم بہ نو و شغفہ ہفتا نش
 ہم خجبر شعلہ نطع خواش بہ مرزا سیدل سے فرود کی مطلب از دلہم کہ در ایجا وہ بہ بیخ شعلہ بریدہ
 بافت داغ مرا بہ دبا لفظ چیدن دہناؤن دزدان دہانکہ یہ در کشتی و چہا بہ و کشیدن

شعلہ
 شعلہ

دیکھن کشتن و نشاندن و شستن و کشتن مستعمل طور سے سے از سوزینہ شعلہ بطوفان در فکرم
 در شور کہ بہ قطرہ بمان در فکرم بہ معاذ اللہ مبادا شعلہ در درونم چید بہ صبا فاکترم راز سرورہ دور تریز
 ز روشیں میسریم کونہ در گنڈا اس کے پیغم بہ ز فریش منویم شعلہ در طومار می چینم + رشک اٹک شدہ
 اشک از قفٹ نظارہ ما + شعلہ در بال سمندر زدہ نوارہ ما + شائے سے بر دے شوق بزم دیگر
 سازہ کہ مر شعلہ در کباب گرفت بہ مرزا شریف خازن تخلص سے سوزولم فزون شدنا شمس
 گرفت + اشک کشیدہ شعلہ دین چنبہ در گرفت + مرزا بیدل سے بوج آب گوہر کم کردو گرامی تنش +
 عرق کے شعلہ آن رو کے اشک ک نشاندہ فیضے فیاضی سے در شعلہ مکیدہ نم نظر کن + زمین ذوق
 ہاشقان خبر کن + عشق آمد دبار عم بدر ششم بہاؤ + قفلے بلب نقشہ فر ششم بہاؤ + من بہنہ بخش
 کردہ بودم ناگاہ + آواز کے شعلہ کو ششم بہاؤ + شعلہ جوالہ و شعلہ جوالہ انت یکسر چو کہ شمش
 در دگر بندہ آواز بگر داند در دگر دین بصورت دیرہ نظریہ طالب اعلیٰ سے زتب کینہ دست بیان
 اشتر کے + سنان بچرخ در آید جو شعلہ جوالہ + تاثیر سے بکشتن رفت سردا شین خسار من +
 شوق کردن ساخت سسری شعلہ جوالہ را + چہرے صفت ہے سے چون بگردش فادہ در جولان
 آب گرویدہ شعلہ جوالہ + مرزا صاحب سے شمع فانوس خیال آسمان پیدا کیت + شعلہ جوالہ
 این دوران بہت کیت + شعلہ آواز آواز بر سوز کہ در دہا انز در اشتہ باشد تا نیر در صفت
 قوال پسر جانکہ اینہ کہ مذہر جہا نئے + بیان ز کردن در شعلہا سے آواز است + ستعنی
 بود از شعلہ آواز قفلہ بزم ماروشن + سسرت کدم مکن فانوشن ساتی شمع بیارا + صاحب سے فکر
 جانسوز میرا یک نقطہ بے اغار کیت + یک سپند بزم من بے شعلہ آواز کیت + شعلہ تاک
 شراب انکور سے خراسان سے سوز عکس سوختہ ام ار کل صہاست + در فدل حد بارہم از
 شعلہ تاک + شعلہ جام کتابہ اشہاب طہرے سے بزم بیان شعلہ جامہ اکرم کن پور شان
 من خام را + شعلہ رو و شعلہ رخسار و شعلہ دیدار و شعلہ عذار و شعلہ بالاد قامت و شعلہ
 جولان و شعلہ ککاہ و شعلہ خوی و مزاج از اس کے محبوبت طور سے سے تو گنازد کے در دل بہاؤ
 فرس + برستے ز شعلہ خو کے گور بہاؤ باشد + طاقا شمس شہدی سے کریبان میدرم بے خود
 جویم شعلہ رخسار سے + دود شمس درن اش پستان بہت پیدار کے + اسخ سے کوناکہ کشیدہ
 ان شعلہ قامت + بیان شد زور بازو سے قیامت + مرزا بیدل سے بے رخ ہن شد جولان
 بکیر فر سودہ ام + چو اکلز بر دیوار شکست زک اند + عبد اللطیف خان تہا سے کشت دل در گرو
 شعلہ کھایت کہ باز سے بر چشم کند کہ در ان واز شود + شعلہ زادہ اٹیس صاحب سے
 بران آدمیت مادہ بیان بس اند + گو شعلہ زادہ مانا یہ سجود ما + شعلہ بیداد و شعلہ آہ و شعلہ فریاد
 ملا علی خراسانی سے کرانین فانوں علیے از دست کل افغان کم + شعلہ فریاد گروہ گواہ غنہ لب +

گواه غدیب + در بزم تو بے شعله آبی نشیتم + در عشق تو بے نور سیاهی نشیتم + شعله سوار و شعله
 زبان و شعله گرد و شعله دور و شعله ناک و شعله بار و شعله کار و شعله چین و شعله پوشش و شعله پوش و شعله زار
 و شعله ستان هر کدام معرفت مرزا صاحب سے آتش عشق زخا کترند است بلند + زن درین شعله
 ستان بسره شوهر سوزد + از خس و خاناک گردد پیشش شعله ور + چو بکل کے سے تواند
 ساختن عاقل مرا + ابو طالب کلیم سے ہوشششششش دلا آہ شعله ناک کش + کنون کہ نادرک اوسینہ
 گلستان کرد + بلا سفید بخنے سے سفید طبع بلند چو شمع دارد گرم + ز حسن پر تو منی دکان شعله گری
 طالب ہے سے نسیمی از چین عشق استین نقشاند + کہ گلستان را و آغ شعله زاز کرد + منہ کہ دو دو دم
 شعله پوش سے آید + بم جرم صبح تبسم فروش سے آید + عر نے سے عشق را بر نام کر کے سے پریش
 مز + شعله نوشے کن پهل با زیچه پروانہ از لالے سے شقایق را نشان در استین است + کند امان
 که این شعله چین است + رفیقه دشمن سے فیض نمنی که شد اسرودہ بجنل زرد + مردن شعله زبان سخن
 خاموش است + جلال اسیر سے با بے برد بالان چه پرود عوسے پرواز + خاناک این شعله سواران
 بغر و شمیم + مز ایدیل سے لعل که ران را بجاکتر قناعت کردن است + هر کجا عشق است رقیان
 سوزن سیم حاصلت + حسین ثنائے سے در جوت آب کار عقابت اگر کند + گرد و زبان چه خوشعله
 باز دست + شعور در یاقق و دوشمن و بالفظ کرن مستهل صاحب سے شوز از اید ناک ان لب
 سوزش میکرد + ز ناک خاره دل ان چشم بایکے گوش میکرد + مع العین المعجمه شمس
 با نفع بر زمین فتنه و نسا و تجربیک نیت ضیفت است لیکن قاب سیان یعنی آواز بلند و شور و غوغا استمال
 کنند پس شعبانک صاحب آوازینا با لب شمس با نغم و با نغم و با نغم کا زبان بردی که ضد
 فراع است اشغال و نون جمع و بالفظ و اون درست کردن رساز کردن مستین استین گذشت بر حشر
 سے غرزدن گفت اه صقلابے + فتنه را و اشغل جویبے + در بنیاس شغل شغل و شور و غوغا
 بر حشر در حوال کو ایفید شامه سے دوم جو شغل بران کتبه کرده بر بالمش + کبچه جرم که افد
 نغاسی سے پرستوار شورش شغل سنج با که دستور در از انال کبج مع الفار شفا با که سنج
 ذاون به بالفظ کردن در او کن صاحب سے باد بهار من نفس امیدہ است + باری سیم شفا بید
 اسیر لایی سے چه شور کردل یار مر شاه جان + از شراب لب جاشتر شفا کتبه + شفا فتنه
 در انشفا دن کما سله بر در کج و امر از سے من بجز بار مساکن مقرر ساند صاحب سے مستی را که
 خمار سے بود در زبان از شفا خانہ ان زینس کلب + شفاعت فروش کردن زفار سیان معنی از ش
 خواستن که با ر با لفظ کردن در دن استمال نایند و شفا غلکه کے که کان کار بر با فر اینه انغلی و از غم
 که از من جوی حساب + ناکے بن کرده ناصواب + بجل کناه مرا پیش کش + خط در تم اول جو پیش
 کش + کنے صفی را شفا غلکم + دی سانوز سانی کوثرم + میرزا صادق بن مرزا صالح فود شفا غلکم

یکشان مصفاست که تهر شش بهره ایناست + نورالدین طهری سے قدرے بجز نو کشتن
 من بود که که شفا مگر کیے اندازہ تقدیر نبود + شیخ شیراز سے امینہ است از انکه طاعت برزد + که
 بیلا عثمان را شفا عت کمنه + شفا نو میره معروف و بے ریشیر یونہ سے کار دی از صفات است
 میری شیراز سے لب خود ریشیر پوستم از ریشیر صلح + که شفا لو جو یونہ سے بود آبلے دگر دارد +
 بناست شیرینے آن کتاب از بوسه شیر باشد شفا لو بود بعد شے زید علیہ آن شیخ شیراز سے گرد عمر
 شفت بر شش + در است گوئی ہے است مشک آلود + گر بچکال صوفیان فشد + نہ نہ شش کر شفا بود
 میوسہ با تاد آتیخ نزد + گویا ہمہ کار دیت شفا لودش + نکایم نکایر استان لاسرود در استان +
 ایسے داد من استان دو شفا لوزان دلبر + رخر بر از سے نو با نمی بود + پایم ہمہ لوزراہ آن بود
 خندان کرت نیست که ششوز کنے + در دیشے از ان باغ به شفا لودے + محمد سید شرف سے
 حرم آن دم که مئے زان لب خندان گیرم + دو سه شفا لوزان سبب از خندان گیرم + شفق با تحریک
 سرفی اول با داد و سرفی اول شام را نیز گویند و بالفظ رحمتی استکل برقیاس شفق جلوه و شفق زار و شفق
 استان و شفق کہہ در دیش و الہ ہر سے از دیدہ ز بسکہ خون دانت + گردن ز زمین شفق سناست
 عاظر سے بہ بن سابقا پندہ گویا بود + کہ منصور علاج مینا بود + ز دست خوش بسر دار کن + ز خوش
 ہوار شفق زار کن + میان نامر علی سے بر تمام شفق جلوه شد تماشا کن + چه کردہ کہ در رنگ کل با است
 باز کا شے سے ریزو چه سان بہ من استان شفا آب سرح + زاکونہ رکت است شفق در کن صبح بہ
 سے تا جون شفق مدام خت لاکون شود + بے ادو کدران جو شفق صبح و شام را شفق سرح یک
 صاحب سے قسم بیاتے کوثر کہ از شراب کہ شخم + زبادہ شفقے جو آفتاب کہ ششم + مادہ شفقے
 شفق با شفق ہر پہلے فکار سیاہ بنیمتی یعنی غوار سے بفتحات و تشبہ بر نیز استعمال نمایند و خریب
 است داعط قرزی سے سر بلبلے آرزو دار سے شفق پیش کن + کین علم را بر شش باران
 احسان پر جم است + میرنجات سے از توافل حکم سوخت نام اخر + کے نراوار عتاب شفق
 خواہ شد + من شاعر کستان تو پچارہ نجاتم + از بوسه شیرین شفق کن صدام را + شفرہ افراز
 کہ جرم سادہ ان تر شد و در فتنہ انکہ بہ ان بسندہ طراز در تعریف شرفش کہ بہ شرفش کہ بود سپہ ازین شرف
 نوین جلونہ داغ باشد کہ شفرہ تہ ہر رنگ ہنگے را از جرم ادیشر شد شفا سنگ بہر دو شین
 جو تختہ آئیے بسیار سوراخ کہ تار طلا و نقرہ از ان کشتند تا دراز شود و بار یک براید میرا ہی سے کڈر زوزنہ
 اختران کندر محض + جو جسم بر شش از چشمہا سے شفا سنگ + مع القاف شوق با نفع چاک
 و شفا و بالفظ خوردن و زدن استکل صاحب سے خار شش انش بتمشیر شہادت نیز شد + ہر کہ
 چون غیر خدا صاحب بود یک رنگ عنق + در غزلے دیگر جنین سے عنق از کس کہ خواہہ حدیثے
 واکشد + خار شش اشق شمشیر شہادت نیز + طور سے سے جب کہ شق خورد و نیز در و با است